

Iskra

Kako bi stavili besedila našega glasila v Gutenbergovih časih nam kaže leva slika, na desni pa vidimo, da je računalnik segel tudi na področje grafike. Tako danes obdelujemo besedila, seveda tudi naša, na sodobnih računalniško vodenih fotostavnih sistemih.

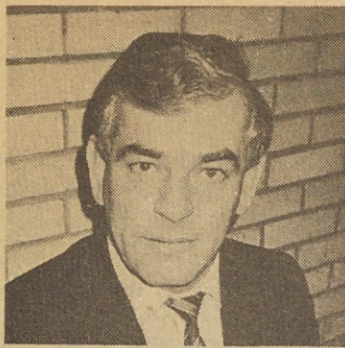
Na novi poti

V štiriindvajseto leto svojega nepretrganega izhajanja vstopa naše glasilo v novi preobleki, formatu, razporeditvi gradiva in delno tudi drugače zasnovani vsebini.

Dolgo smo v uredništvu ugotavljali in razmišljali, da je treba storiti nekaj korenitega in storili smo to za novoletno vezilo našim bralcem. Ne vemo, če smo v celoti uspeli, vemo le, da bodo krajši sestavki, nove stalne rubrike, ki jih bodo pisali strokovnjaki in ne navsezadnje še pisma bralcev, mali oglasi in rubrika »vprašali ste, odgovarjamo« naše glasilo še bolj približalo bralcem. Naša želja je namreč, da bi glasilo čim bolj podružbilo in, da bi zato prejeli (in seveda tudi objavili) tudi čim več vaših dopisov, mnenj, vprašanj, prispevkov in spodbud, kar bi naš teden samo še bolj demokratiziralo in izboljšalo.

Krenili smo torej na novo pot v letu 1985! Če smo uspeli, presodite sami. Vendar nas ne kritizirajte samo, temveč predvsem sodelujte!

Dušan Željeznov

JANEZ KERN, predsednik DS SOZD Iskra

Iztekajoče se leto je prav gotovo leto vstopa v dolgoročneje obdobje ekonomske stabilizacije našega gospodarstva. To, seveda, pomeni obdobje zaostritve pogojev gospodarjenja, hkrati pa tudi obdobje osveščanja nas vseh.

Iskra, kot velik poslovni sistem, pomeni v naših gospodarskih in družbenoekonomskih gibanjih enega izmed stebrov nacionalnega razvoja. To vlogo je sprejela že davno, menim pa, da moramo takšne pozicije ohraniti tudi v prihodnje. To pa, seveda, terja od nas vseh izjemne dodatne napore.

V takšnih razmerah in pogojih je izjemno pomembno strniti naše vrste, kajti le tako bomo lahko uresničili načrtane naloge. V tem letu smo spoznali mnogotere naše notranje pomanjkljivosti in slabosti.

Smeri razvoja poslovnega sistema Iskre moramo v naslednjem letu jasno opredeliti. Dinamično okolje terja od nas tudi dinamično prilagajanje nastalim razmeram. Menim, da smo v sedanji obliki samoupravne organiziranosti dosegli ustrezno raven, naloge, ki nas čakajo pa terjajo ustrezne dopolnitve predvsem v naših medsebojnih odnosih.

S skupnimi močmi bomo morali še nadalje krepiti sistem samoupravnega odločanja, torej samoupravni položaj delavca. Delo in ustvarjeni dohodek morata postati imperativ slehernega izmed nas. Poudariti želim tudi nujnost utrjevanja naše notranje medsebojne povezanosti in trdnosti ter enotnosti v izvajanju delovnih nalog. Z doseženimi delovnimi rezultati smo sicer lahko zadovoljni, četudi je v nekaterih delovnih organizacijah gospodarskoekonomski položaj zaskrbljujoč. Potrebni bodo skupni napor, da bi uspešno sanirali kritični položaj in menim,

da Iskra v tej smeri ima moči in hrabrosti.

Odločitve, ki smo jih sprejemali v procesu samoupravnega odločanja, so bile trdne in jasne. Vendar so v procesu izvajanja še vedno prisotna nekatera odstopanja od načrtanih smeri, ki nam, seveda, zavirajo procese hitreje rasti. V naslednjem letu bomo morali izoblikovati nove okvire in usmeritve za naslednje srednjeročno obdobje.

Interesi so močno zdiferencirani in mnogo skupnih naporov bo potrebno, da se bomo uskladili v globalnih pogledih in konceptih razvoja Iskre. Skratka, naloge, ki nas čakajo, bodo terjale mnogo naporov, da se bomo zavestno opredelili na osnovnih temeljih kreiranja medsebojnih odnosov. Le tako lahko pričakujemo ustrezne uspešne poslovne rezultate in seveda, varno delo vsem.

Vsem delavcem SOZD Iskra ob vstopu v novo leto želim obilo zdravja, osebne sreče in delovnih uspehov!

AUGUŠTIN CIUHA, predsednik KOS SOZD Iskra

Ocena 1984!

Za vse delavce Iskre je bilo preteklo leto zelo naporno. Po dolgem obdobju smo se v letu 1984 srečali v Iskri z večjo krizo uspešnosti poslovanja. Tako stanje pa je zahtevalo veliko angažiranosti in tudi odgovornosti pri delu sindikata. Na ravni SOZD smo se v tem obdobju pri aktivnosti sindikata največ ukvarjali z vprašanji zagotavljanja socialne varnosti delavcev, saj se zavedamo, da že nekajletno upadanje realnih osebnih dohodkov ogrožava vedno večji krog zaposlenih v Iskri. Ob slabšanju rezultatov gospodarjenja in izredno težkem likvidnostnem položaju v SOZD, je prihajalo tudi do pogostih zakasnitev pri izplačevanju osebnih dohodkov, kar je povzročalo dodatne napetosti v kolektivih, vendar lahko

ugotovimo, da smo kljub vsemu z razvito delavsko solidarnostjo v SOZD, le uspevali te probleme zadovoljivo reševati. Bolj nas lahko zaskrbljuje perspektiva v letu 1985, saj se bodo vse zakonske posledice naraščajočih izgub v letu 1984 pokazale v polni luči šele v tem letu.

Organiziranost in učinkovitost delovanja samoupravnega delegatskega sistema in DPO

Čeprav ima Iskra, tako po naših ocenah, kot tudi po ocenah okolja, dobro razvite samoupravne odnose, bi gotovo na tem področju še marsikaj postorili. V letu 1984 smo opažali, da upada zainteresiranost delavcev za aktivnost v samoupravnih organih, delegacijah in v delu družbenopolitičnih organizacij, čeprav to ne velja za vse sredine Iskre. K temu gotovo prispeva tudi občutek delavcev, da o marsičem pomembnem za njihovo delo in perspektivo ne morejo odločati. V preteklem letu smo se morali spoprijeti z velikimi težavami in problemi in vseh nismo uspeli dobro rešiti. Poleg naših notranjih slabosti so bili tudi problemi, na katere delavci SOZD nismo imeli zadostnega vpliva. To so predvsem splošna nelikvidnost, inflacija, obresti in druga vprašanja ekonomske politike pa tudi včasih nerazumljivo pomanjkanje osnovnih reprodukcijskih materialov za nemoten potek proizvodnje.

K uspešnemu delu delegatskega sistema, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij lahko bistveno pripomore tudi ustrezna organiziranost in dober informacijski sistem. Tema dvema vprašanjema gotovo nismo posvetili v letu 1984 dovolj pozornosti, čeprav smo se že pred leti dogovorili, da moramo našo organiziranost sproti poživljati in prilagajati našemu ekonomskemu in družbenemu razvoju. Še posebej pa zaskrbljuje dejstvo, da nam peša odgovornost pri izpolnjevanju skupno dogovorjenih aktivnosti, tako sprejetih samoupravnih splošnih aktov, dogovorov

samoupravnih in poslovnih organov, kot tudi družbenopolitičnih organizacij.

Pomembne naloge 1985!

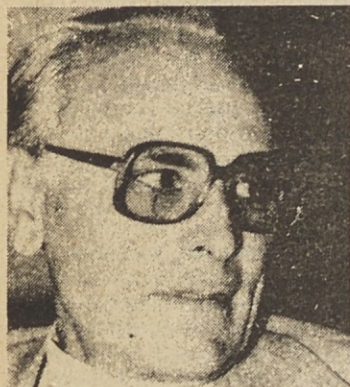
Čeprav ob pričetku vsakega leta govorimo, da je to prelomno, je leto 1985 gotovo za Iskro v marsičem odločilno za njen nadaljnji razvoj. Najpomembnejše je gotovo, da v letu 1985 z aktivnim delom vseh delavcev Iskre odpravimo gospodarske težave, v katerih smo, se znašli v nekaterih naših delovnih organizacijah, s čimer si bomo ustvarili osnovo za dogovore o srednjeročnem in dolgoročnem razvoju SOZD Iskra. Že v tem letu moramo sprejeti samoupravne dogovore o tem kako in kam v naslednjem srednjeročnem obdobju v letih 1986—90 in odpreti moramo temeljna izhodišča do leta 2000. Pred nami so odločitve o nadaljnji samoupravni organiziranosti, vsebinski opredelitvi o programsko-tehnološkem razvoju, o koncentraciji omejenih sredstev na ključne razvojne točke celotnega sistema Iskre, o nadaljnjem prodoru Iskre na svetovni trg itd. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da so osnova razvoja in napredka ustrezni kadri. Zato bomo morali jasno opredeliti perspektivo slehernemu delavcu tudi za njegov nadaljnji razvoj, da bo vedel in se zavedal, da mora napredku tehnike z znanjem slediti vsak posameznik. In prav pri osveščanju in mobilizaciji vseh delavcev Iskre, da se zavestno odločajo za skupni razvoj perspektivnih programov, kot jamstvo svoje dolgoročne socialne varnosti, vidim tudi ključno nalogo sindikata v tem letu. Ob tem menim, da moramo kljub krizi, v kateri se nahaja Iskra le vrednotiti velike dosežke, ki smo jih nedvomno dosegali v preteklem obdobju in še nadalje bogatiti vse tiste dejavnosti, ki so pomembne za razvoj vsakega posameznika in pomenijo razvoj njegove osebnosti, kulture, rekreacije in tudi uspešnega strokovnega izpopolnjevanja.

Ob novem letu pa..

Mislím, da bi se morali ob takih priložnostih spomniti vseh tistih, ki so Iskri posvetili svoje življensko delo, ji utrlí prve korake pri uveljavitvi doma in na tujem ter ji s tem

začrtali smer razvoja. Na njihovih izkušnjah bi se morali tudi mlajši delavci Iskre učiti, da velike uspehe lahko dosežemo le enotni, ob utrjevanju medsebojne solidarnosti in jasnih opredeljenih ciljev. Gotovo bomo uspešno zaključili leto 1985 ob ustvarjalnem prizadevanju vseh zaposlenih v Iskri.

Ob tej priložnosti bi želel vsem bralcem glasila Iskra uspešno in srečno leto 1985.

STONE OROŽIM, predsednik aktiva zveze borcev SOZD Iskra

Prepričan sem, da je naša skupna želja za novo leto, da ne bi padal osebni standard. Ne vem pa, če lahko pričakujem, zato si le želim, da bi končno enkrat morali preiti od besed k dejanjem. Čeprav je to že znana fraza, bomo morali slej ko prej dojeti njeno globino, kajti posledice so vidne in občutne. Veliko želja bi lahko naštel, vendar izpostavljam le eno, da bi bil sleherni delavec nagrajevan po vloženem delu, po njegovih rezultatih dela in ne samo po prisotnosti v tovarni, ali njegovi govorniški sposobnosti. In ne nazadnje, bi morali samoupravljanje dejansko poglobiti in razširiti, ne pa, da odigra le ozko usmerjeno in največkrat ponudeno vlogo. Samoupravljalci bi morali povečati vplivno področje, ki je zdaj zaradi administrativnih ukrepov in drugih višjih vplivov okrnjeno bolj, kot kdajkoli prej. In če bi se iz kupa mojih želja uresničile le navedene, bi bil izhod iz sedanjega stanja znatno širši in svetlejši.

JOŽE MOKOREL, predsednik RK ZSMS SOZD Iskra

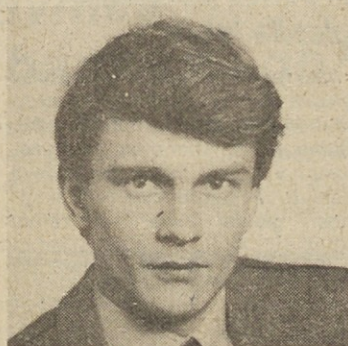
Povezovati bi nas morala množičnost

Je mladina v razmerah gospodarske stabilizacije prilagodila dejavnost spremenjenim okoliščinam? Je osnovni predpogoj za od-

zivno delo te DPO — množičnost — izpolnjen? Kaj povezuje Iskreno mladino? Kako si ZSMS podaja roke z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami? Kako članstvo ZSMS v Iskri sodeluje z občinskimi in republiško konferenco ZSMS? To so bila vprašanja, ki smo jih postavili predsedniku mladine SOZD Iskra Jožetu Mokorelu ob pričetku novega leta in z njim novih načrtov.

Temelj dela vsake DPO, med katere seveda sodi tudi ZSMS, so dejavne osnovne organizacije. Kakšno oceno si zaslužijo OO, ki delujejo v Iskrinih TOZD?

»Dejstvo je, da nam vsem prizadevanjem navkljub še ni uspelo zagotoviti množične udeležbe mladih, ne le v vrstah, temveč predvsem v dejavnosti ZSMS. To pa je seveda prisotno najprej v osnovnih organizacijah, ki marsikje delujejo slabo, občasno in se temu ustrezno — ker pač peščica aktivistov ne more predstavljati glasa fronte mladih — tudi povezujejo v višjih organizacijskih telesih; bodisi v Iskrinih koordinacijskih svetih, bodisi na občinskih

Predsednik koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra Jože Mokorel.

ravnih. Ta trditev seveda ne velja poprek, saj imamo vrsto dobro delujočih OO, ki pa kljub temu predstavljajo le dobrodošle izjeme.«

Zakaj?

»O tem smo precej razpravljali in zaključili, da odsotnost materialnih koristi — kar bi morda v sedanjih razmerah lahko bil vzrok — pomanjkanju mn-

Prestrukturiranje proizvodnih programov kot orientacija vrste delovnih organizacij v Iskri, uvajanje popolnoma nove tehnologije digitalnih telefonskih central, spremembe, ki jih zahtevajo prilagajanja tržnim razmeram doma in na tujem — vse to je povezano z neizogibnimi kadrovskimi spremembami. Te spremembe pa največkrat ne potekajo gladko, saj je treba sproti izpopolnjevati kadrovske strukture v skladu s potrebami tehnologije, organiziranosti. Prav izobraževanje ob delu ponuja — še zlasti za mlade — široke možnosti kadrovanja znotraj Iskrinih vrst in tudi olajšuje marsikatero sicer bodoče kadrovske posege.

ožičnosti in aktivnosti ne botruje. Morda bolj dejstvo, da so programi ZSMS kot celote za širši krog mladih nezanemljivi, da prizadevanja niso odzivna, da ZSMS nima tako jasno opredeljene vloge kot, npr., sindikat. Poglaviti vzrok pa je verjetno v nepripravljenosti — nezgojenosti v šolskem smislu — na stalno prisotnost slehernega mladega od osnovne šole do delovnega mesta v svoji OO. Odgovor na to vprašanje pa bi morali poiskati v šolskem sistemu.«

Mar to pomeni, da je koordinacijski organ ZSMS na ravni SOZD Iskra brez zadostne povezave z bazo?

»V nekem smislu prav gotovo, čeprav nas v Iskri kljub vsemu marsikaj povezuje. Vsekakor pa se pojavljajo vprašanja o načinu oblikovanja stališč, ki se delegatsko prenašajo! Poudariti pa moram dejavnost, ki mlade v Iskri povezuje ne glede na bolj, ali manj dejavne OO. Gre za mladinski pohodni odred »99 d«, ki ga poleg Iskrašev sestavljajo še mladi iz ljubljanskih RTV in PTT, vključuje pa se tudi

zagrebška RTV. Takih oblik povezovanja bi potrebovali več!«

Kje bo težišče dela Iskrine ZSM v letu 1985?

»Na kratko — aktivnosti pri reintegraciji SOZD Iskra, aktivno spremljanje poslovnih rezultatov, predvsem pa velik poudarek izobraževanju ob delu. Ob tem pa več pozornosti kot doslej sodelovanju z vsemi DPO in samoupravnimi organi. Že zdaj čutimo spremembe pri sodelovanju z ZK po 13. seji CK ZKJ, vezi moramo še okrepiti.«

Bo to vodilo pri snovanju delovnih programov na letošnji programski konferenci mladine Iskre?

»Vsekakor. Predvsem pa bomo še enkrat poudarili nujnost okrepljenih prizadevanj na področju izobraževanja ob delu. V Telematiki, npr., se bodo pojavila številna boleča kadrovska vprašanja v zvezi z uvajanjem novega proizvodnega programa. Takih vprašanj je dnevno dovolj še drugod. Prav z izobraževanjem ob delu jih bomo lažje reševali!«

Stane Fleischman

Glasilo Iskra se mora prilagoditi dogovorjenemu sistemu samoupravnega obveščanja

Časopisni svet našega glasila je na svoji seji 21. decembra lani obravnaval in potrdil novo vsebinsko in oblikovno zasnovo našega tednika ter hkrati predlagal, naj jo sprejme in potrdi tudi delavski svet SOZD Iskra. Delavski svet SOZD Iskra pa je na svojem 4. zasedanju 25. 12. lani sprejel med številnimi sklepi tudi 48. sklep, s katerim je na podlagi predložene analize glasila Iskra s predlogom sprememb vsebinske in oblikovne zasnove omenjeni predlog sprejel.

V tem smislu posredujemo nekatere pomembnejše izvlečke in analize iz predloženega gradiva časopisnega sveta delavskemu svetu glede sprememb vsebinske in oblikovne zasnove glasila Iskra, zlasti še zato, ker je pričujoča prva številka v novem letu zasnovana in oblikovana že po novih smernicah.

Oblikovna in vsebinska zasnova glasila

Časopisni svet meni, da se mora glasilo ponovno oblikovno in vsebinsko prilagoditi dogovorjenemu sistemu samoupravnega obveščanja. To pomeni zajemanje vsebine SOZD, DO in TOZD ter zagotavljanje odgovornosti za to vsebino na posamezni organizacijski ravni, vendar ob dogovorjenem skupnem konceptu urejanja glasila. Zato mora biti uredniški odbor zadolžen za uresničevanje globalnega koncepta glasila, centralno uredništvo za urejanje informacij na ravni SOZD ter uredniki ali odgovorni delavci v DO za urejanje informacij na ravni DO in TOZD. Seveda tudi s takim urejanjem ni pričakovati, da bo glasilo Iskra pokrilo potrebo po vseh informacijah za samoupravno odločanje na vseh ravneh organiziranosti, v skladu z zahtevami ZZZ, ampak naj bi postalo pomemben vir medsebojnega obveščanja delavcev o vseh zadevah, ki jih uresničujemo v integraciji SOZD, posamezni DO in TOZD ter odraz skupnih stališč delavcev SOZD Iskra do pomembnih družbenih dogajanj. S tem naj bi glasilo postalo tudi pomemben vir informacij delavcem o izpolnjevanju medsebojnih pravic in obveznosti, ki so pomembne za njihov položaj in delo, za odločanje in nadzor nad izvrševanjem odločitev ter nad delom vseh organov in služb SOZD Iskra.

Taka vsebinska zasnova terja tudi spremembo oblikovne zasnove, ki bi morala biti uresničena s spremembo formata glasila, sistematično razporeditvijo gradiva v glasilu ter izboljšanjem fotografije in grafične obdelave glasila. Zato bi morali v začetku leta 1985 spremeniti format glasila na 1/2 obstoječega formata, s čimer bi dosegli boljše preglednost gradiva v glasilu. Gradivo v glasilu bi morali razporejati po načelu skupnih strani s pomembnimi informacijami z ravni SOZD, tem bi sledile strani posameznih DO, ki bi vključevale tudi informacije iz TOZD v njihovem sestavu ter za zaključek razvedrilno-kulturne strani z izbranim humorjem, križanko,

obvestili, športom, kulturnimi ustvarjalci Iskre, feljtonom itd. Sistematično vsebinske zasnove naj bi dosegli predvsem z ureditvijo večjega števila stalnih rubrik kot so: uvodnik, predstavljamo vam Iskraša, drugi o nas, tehnične novosti v svetu, s kamero po TOZD, Kaj menite o?, pisma bralcev, stališča Iskre do pomembnih družbenih dogajanj, iz dela DPO in samouprave, feljton, sam svoj mojster, mali oglasi itd. Seveda bi rubrike ohranjali le dokler bi bile aktualne in bi jih nato zamenjali z novimi.

Pri oblikovni zasnovi bi največji napredek morali doseči pri grafični obdelavi glasila in bistvenem izboljšanju glasila. Uvedli naj bi tudi aktualno fotografijo naslovnice in s spremembo priprave povečali izbor tiskarskih črk, predvsem za naslove.

Časopisni svet je enotnega mnenja, da je te predvidene kvaliteten spremembe v vsebinski in oblikovni zasnovi glasila nujno doseči, čeprav bodo potekale postopno. Pravo obliko in vsebino glasila naj bi dosegli do konca leta 1985 ob intenzivnejšem sodelovanju vseh odgovornih za obveščanje v SOZD Iskra, kot tudi bralcev glasila. Najpomembnejši pogoji za dosego te kvaliteten spremembe v glasilu so, po mnenju časopisnega sveta, naslednji:

— bistvena sprememba v organizaciji zajemanja informacij, ki predstavlja izgradnjo celovitega

sistema »družbene« informatike v SOZD Iskra, v katero bi morali vključiti funkcije glasila SOZD in ostalih samoupravnih informacijskih medijev v DO in TOZD, organe DPO in samouprave, ki izvajajo del informacijskih funkcij, stikov z javnostjo, del marketinške funkcije, ki je vezana na družbeno podobo SOZD Iskra, itd.. S tem bi v celoviti informacijski piramidi lahko jasno definirali vlogo posameznih informacijskih sredstev, ki se zdaj razvijajo stihijsko,

— znova bi morali poživiti delo časopisnih svetov, ali odborov za informiranje po DO, pri čemer bi morali zlasti povečati odgovornost strokovnih delavcev za informiranje v DO in sindikalnih konferenc — vlogo uredniškega odbora glasila Iskra bi morali drugače definirati in uredniški odbor postaviti v vlogo uresničevalca in odgovornega za celotno spremljanje vsebinske zasnove glasila.

Normativna ureditev položaja glasila Iskra

Obstoječa normativna ureditev glasila Iskra je v nasprotju s prakso in bi jo morali v letu 1985 uskladiti. Samoupravni sporazum o združevanju v SOZD Iskra predvideva ustanovitev posebne delovne skupnosti glasila Iskra, kar zaradi

neekonomičnosti ni nikoli zaživel. Sedaj urejajo položaj glasila naslednji samoupravni akti:

— akt o urejanju izdajateljskih razmerij z vsebinsko zasnovo glasila Iskra

— pravilnik o objavi javnega odgovora v glasilu in

— pravilnik o honoriranju in honorarnem sodelovanju v glasilu Iskra

Obstoječi samoupravni akti v glavnem ustrezajo tudi predvidenim spremembam v vsebinski in oblikovni zasnovi glasila, vendar jih bo potrebno v letu 1985 prilagoditi določilom republiškega in zveznega zakona o sistemu javnega obveščanja, ki bosta predvidoma sprejeta še v letu 1985. Prav tako bomo morali akte glasila prilagoditi tudi predvidenim spremembam v samoupravni organiziranosti SOZD Iskra in pri tem bolj definirati vlogo organov glasila, še posebno vlogo časopisnega sveta, kot družbenega organa.

Časopisni svet ocenjuje, da je glasilo Iskra v dosedanjem 23-letnem obstoju pridobilo vlogo osrednjega informativnega sredstva za splošne samoupravno-družbene informacije v SOZD Iskra. Z razvojem posameznih delovnih organizacij so se pojavili določeni kvalitetni listi DO, ki terjajo novo definicijo vloge osrednjega glasila. Kasnitve pri reorganizacijskih procesih v SOZD Iskra so vplivale tudi na zamude pri kvalitetnejših spremembah in opredelitvi vloge posameznih informacijskih listov v Iskri. Kljub temu pa časopisni svet meni, da je glasilo tudi doslej z osnovnimi informacijami pokrivalo potrebe delavcev, štipendistov in upokojencev Iskre. Ob tem je glasilo v tem obdobju pomenilo pomemben element integrativnosti v SOZD, saj še danes predstavlja enega izmed pomembnih identifikacijskih elementov (tako delavce, kot okolja) z Iskro. Taka integracijska funkcija, kot jo opravlja glasilo je tudi v tem trenutku še posebno pomembna glede na zaostrovanje gospodarskega položaja, ki terja večjo enotnost in razvito solidarnost znotraj SOZD Iskra.

Spremembe, ki jih predlagamo DS SOZD v sprejem naj bi pomenile napredek v smeri povečane bralnosti glasila in natančnejše opredelitve funkcije glasila v »družbenem« informacijskem sistemu Iskre. Nedvomno pa je, da bodo kvalitetni premiki terjali določeno obdobje in predvsem večjo angažiranost vseh samoupravnih, družbenopolitičnih in poslovnih dejavnikov pri razvijanju konstruktivne kritičnosti in dialoga v glasilu Iskra

Delavski svet SOZD Iskra je na svojem IV. zasedanju sprejel in potrdil novo vsebinsko in oblikovno zasnovo našega glasila. (Foto: D. Ž.)

Sporazum o poslovno-tehničnem sodelovanju

»Iskra je lahko vzor dobrega sodelovanja z znanstvenimi institucijami, oz. univerzo« je v nagovoru ob podpisu sporazuma o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju med Fakulteto za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo in delovno organizacijo Avtomatika, poudaril prof. dr. Vladimir Brezar, dekan omenjene fakultete.

»Kot predstavnik fakultete ne morem mimo koristnosti sodelovanja,« je nadaljeval, »saj bo nudilo materialno osnovo za razvojno delo, ki se bo prek Iskre preverjalo v praksi. Hkrati naj bi predstavljalo tudi vir generiranja novega znanja in dosežkov, ki jih mora fakulteta uporabiti v svojem osnovnem poslanstvu, vzgoji in izobraževanju mlade generacije.«

Sporazum ne predstavlja novosti, začetka sodelovanja med univerzo in združenim delom. Kot je bilo s strani obeh podpisnic večkrat poudarjeno, segajo začetki danes uspešnega sodelovanja v 1980. leto, ko so strokovnjaki Avtomatike in Prometno-tehničnega inštituta, ki deluje v okviru fakultete, skupaj orali ledino in se učili na področju vodenja prometa, oz. na opremljanju ljubljanskih križišč. Z leti se je to sodelovanje dopolnjevalo z izku-

šnjami in novimi razvojno-proizvodnimi prijemi tako, da smo danes sposobni ponuditi tudi zahtevnemu, tujemu tržišču celoten sistem, vključno s karakteristikami domačih naporov z vgrajeno mikroprocesorsko tehnologijo.

Če se povrnemo k sporazumu, podpisnici z njim urejata dolgoročno poslovno-tehnično sodelovanje na naslednjih področjih:

- avtomatsko vodenje in kontrola prometa na cestnih mrežah, opremljenih s svetlobnimi napravami

- avtomatsko vodenje in kontrola prometa na avtocestnih sistemih in hitrih mestnih cestah

- vodenje in kontrola prometa na avtobusnih postajah in parkirnih-garažnih hišah

- avtomatizacija tehnoloških procesov v avto-transportnih bazah.

Hkrati so s sporazumom opredeljene tudi dejavnosti, namenjene razvoju avtomatizacije cestnega prometa kot:

- raziskave na področju vodenja cestnega prometa na semaforizirani mreži SSN

- študij in projekti v okviru realizacije avtomatskega vodenja prometa na cestnih mrežah opremljenih s svetlobnimi varnostnimi napravami

- razvoj programske opreme in opreme za sisteme kontrole in vodenja svetlobno-signalnih naprav na cestnih mrežah

- marketing raziskave
- proizvodnja opreme
- opravljanje inženiring dejavnosti na tem področju v državi in na tujem.

Podpis sporazuma, ki ga je v imenu Avtomatike podpisal predsednik poslovnega odbora Marcel Božič, v imenu fakultete pa

dekan, prof. dr. Vladimir Brezar, je bil v torek 18. decembra. S strani fakultete so mu prisostvovali še: prof. dr. Niko Seliškar, predstojnik VTOZD gradbeništvo in geodezija, prof. dr. Vlasta Zemljič, asistent mag. Tomaž Kastelic in Nada Pogachnik, dipl. iur., iz Avtomatike, oz. TOZD Trženja pa: Vlado Podlogar, direktor za domači trg, Kira Jelaska, svetovalec direktorja za obligacijske dokumente in Marjan Klopčaver, produktni vodja področja za ceste.

Š. D.

Otvoritev HE Solkan

Hidroelektrarno Solkan na Soči so pričeli graditi pred petimi leti. V septembru 1984. leta so pognali prvi agregat, ki je najprej proizvajal elektriko za lokalno omrežje. Dne 20. decembra 1984 so v 110 kV omrežje vključili prvi in drugi agregat. Ob tej priložnosti je investitor, Soške elektrarne, povabil na otvoritev vse delovne organizacije, ki so sodelovale pri gradnji in opremljanju elektrarne.

Iskra-Avtomatika je pri objektu sodelovala z dvema Combiflex omarama, v katerih so vgrajene 3 generatorske zaščite (diferencialna, pretokovna, statorska, prenapetostna, rotorska in zaščita pred povratno močjo) in transformatorska zaščita (pretokovna in diferencialna). Avtomatika je dobavila tudi distančno zaščito 110 kV daljnovoda in protipožarno zaščito generatorjev in prostorov.

V Elektrooptiki so poskrbeli za fiberoptično zvezo med HE Solkan in centrom daljinskega vodenja v Novi Gorici. Prenos po optičnem kablju je v Jugoslaviji novost. Še posebej ustrezen je v energetiki, ker je neobčutljiv za elektromagnetne motnje in zmanjšuje možnost požara. Fiberoptično zvezo so v celoti projektirali in izvedli v Elektrooptiki.

Investitorji predvidevajo, da bodo konec 1985. leta pognali še tretji agregat. Takrat bo HE Solkan proizvajala letno 145 kWh, kar približno ustreza načrtovanemu letnemu porastu porabe električne energije v Sloveniji.

Vitja Matijašič

Obisk predstavnika mednarodne banke za obnovo in razvoj

Dne 17. decembra je obiskal delovno organizacijo Avtomatiko g. Svetislav Orlič, ki je pri IBDR — mednarodni banki za obnovo in razvoj zadolžen za financiranje sistemov, oz. opreme za modernizacijo železniškega prometa v Evropi, Afriki in vzhodni Aziji. Trenutno so njegove delovne zadolžitve vezane na financiranje objektov v Turčiji, Madžarski in Romuniji. Ker izvaja Avtomatika v Turčiji projekt modernizacije dela železniškega omrežja, je razumljivo, da se je g. Orlič zanimal za naše tehnične

dosežke na področju vodenja in avtomatizacije železniškega prometa, kot tudi za naša stališča o ekonomski upravičenosti vgradnje sistemov, ki predstavljajo višjo raven avtomatizacije prometa na progah, kjer je gostota prometa še relativno nizka.

Predstavnika mednarodne banke sta poleg odgovornih delavcev Avtomatike sprejela tudi Zoran Polič in Aleksander Mihev, člana poslovnega odbora SOZD Iskra.

Š. D.

Med razgovorom v Centru sistemov za avtomatizacijo (foto Š. D.)

Humanizacija dela Temeljni element aktivne kadrovske politike

S tem zaključkom se je končal dvodnevni seminar na temo »Človek in delo«. Seminar je bil organiziran na Brdu pri Kranju za člane komisij in odborov za varstvo pri delu in humanizacijo dela vseh TOZD in DO — Avtomatike.

Program seminarja, na katerem je potekala tudi izmenjava izkušenj in določene problematike, s katero se posamezne komisije, oz. njeni člani srečujejo, je

- smotri in cilji oblikovanja in humanizacije dela
- dimenzioniranje in prostorska ureditev dela
- sistemizacija in oblikovanje delovnega časa
- oblikovanje delovnega okolja
- oblikovanje odnosov za oddih
- prehrana med delom in odmori za prehrano
- oblikovanje elementov za strego kontrolnih in krmilnih elementov
- diskusije tehnološko novih oblik organizacije dela (integriteta mesta, bogatenje dela, menjavanje dela, avtonomne skupine,...)
- humanizacija dela — od načel do uresničevanja
- dejavnost na področju humanizacije dela v Telematiki Kranj (prestavitev dejavnosti in izmenjava izkušenj)

In kaj je humanizacija dela?

S humanizacijo dela razumevamo vseobsežno prilagajanje dela in okoliščin, v katerih se opravlja, človeku in sicer tako glede na njegove telesne in umske sposobnosti, kot tudi glede na njegove želje, navade, tradicijo in podobno.

In kdo naj se komu prilagaja? Človek — delu, ali delo — človeku

Odgovor je jasen. Delo — človeku in to je smisel humanizacije dela v najširšem pomenu besede.

Izvedeni seminar in posvet o humanizaciji dela bo prav gotovo spodbuda in osnova za nadaljno delo komisij in odborov, zlasti pa pri pripravi programov dela na področju varstva pri delu in humanizacije dela.

Udeleženci seminarja so bili enotni, da bo treba to vrsto usposabljanja razširiti na vse organizatorje delovnih procesov, to je od delovodje, do vodje proizvodnje, tehnologe, projektante in druge odgovorne nosilce dela.

Služba za varstvo pri delu in humanizacijo dela bo na podlagi ugotovitev, ki so bile poudarjene med seminarjem pripravila zaključke, ki naj služijo kot usmeritev za nadaljno delo na področju varstva pri delu, humanizacijo dela in zdravstvenega varstva.

Ugotovitve in zaključki:

1. Na področju varstva pri delu bomo zasledovali tri končne cilje in sicer:
 - čim manj poškodb na delu
 - čim manj zdravstvenih okvar
 - čim večje zadovoljstvo pri delu, oz. z delom
2. Dejavnost na najširšem področju humanizacije dela bomo pospeševali v vseh TOZD delovne organizacije med drugimi tudi z izobraževanjem in z izpopolnjevanjem, prosvetljevali in animirali najširši krog odgovornih nosilcev delovnega procesa ter razvijali interese delavcev z vidika humanizacije dela za doseg zadovoljstva na delu in večje storilnosti dela.

3. Na področju socialno zdravstvenega varstva naj bi formirali strokovni team, profesionalizirali izvajanje določenih nalog s področja socialno zdravstvenega, zlasti pa preventivnega zdravstvenega varstva.

4. Vsekakor je končni cilj v bližnji prihodnosti avtomatizacija in robotizacija proizvodnih operacij in procesov, vendar je do tega cilja, ki zahteva seveda ogromno denarnih sredstev za humanizacijo dela, veliko močje narediti že z minimalnimi stroški in tako rekoč z »dobro voljo«.

5. Na vsak način se mora spodbuditi inovativno dejavnost tudi na področju humanizacije dela ter jo materialno spodbuditi, t. j. spodbuditi moramo inovacijsko dejavnost za izdelovanje mehaniziranih delovnih priprav in naprav ter oblikovanje tehnoloških postopkov, delovnih postopkov, delovnih operacij, ki bodo poleg višje produktivnosti zmanjševali nevarnosti in škodljive obremenitve delavcev pri delu.

6. Za uspešno izvajanje humanizacije dela naj služijo predvsem poznana ekonomska

načela, teamsko delo, tehnološko planiranje, informacijski sistemi, spoznavanje moderne organizacije dela in izobraževanje ob delu.

7. V sistemu predhodnega varstva morajo vsi nosilci posameznih nalog v posameznih fazah (od zamisli do začetka obratovanja delovne priprave, oz. uporabe objekta) vključevati tudi teame za humanizacijo dela.

8. Uvajati moramo pravilne in zadostne rekreacijske odmore kot tudi prehrano med delom tako, da bodo poleg vpliva na večjo produktivnost, vplivali tudi na biološko in psiho-socialno ravnotežje delavcev, s tem pa tudi manjšo utrujenost.

9. Učinkovito moramo reševati, na vseh teamih humanizacije dela, problematiko delavcev z zoženo delovno sposobnostjo.

10. Pri izbiri vodilno-vodstvenega kadra je treba kot kriterij upoštevati tudi znanje s področja varstva pri delu in humanizacije dela ter njegovo odklonilno stališče do tega področja, t. j. ustreznost s psihološkega vidika.

Alojz Kleindienst

Poslovanje v letošnjem letu s pogledom na 1985. leto

je bil delovni naslov sestanka, ki so se ga v sredo, 19. decembra v restavraciji Centra sistemov za avtomatizacijo udeležili člani poslovnega odbora delovne organizacije, poslovodni organi TOZD in predsedniki družbenopolitičnih organizacij TOZD, delovne skupnosti in delovne organizacije.

Po poročilu predsednika delavskega sveta Avtomatike, Borisa Volka in predsednika konference osnovnih organizacij sindikata, Francija Černeta, je o gospodarjenju v tekočem letu spregovoril Marcel Božič, predsednik poslovnega odbora. Rezultate lahko okvirno ocenimo kot sorazmerno ugodne, saj bomo do konca leta izpolnili večino planiranih obveznosti z

izjemo izvoza, kjer ne bomo dosegli načrtovanih odstotkov. Izvozne obveznosti bo torej potrebno kot prednostno nalogo, s še povečano aktivnostjo izpolnjevati v letošnjem letu, kar so prisotni obravnavali pod točko: planski cilji za 1985. leto v okviru predvidenih pogojev gospodarjenja in razvojne usmeritve delovne organizacije v SOZD Iskra. Pod prioritete naloge so bile med drugim določene še: izboljšati likvidnost delovne organizacije (znižanje zaloga), voditi organizirano tržno politiko vzporedno s ceno, voditi aktivno kadrovske politiko znotraj Avtomatike in izvajati proces tehnološke preobrazbe itd.

Š. D.

S področja zaštite

Če smo za leta nazaj ugotavljali, da področje zaštite s tehničnimi sredstvi v delovni organizaciji Avtomatika stagnira, so ob izteku lanskega leta že bili opazni pozitivni premiki. Napor, ki so jih v zadnjih dveh letih vložili delavci tržnega in razvojnega področja, kakor tudi proizvodne TOZD, ki pokrivajo omenjeni program, so pokazali:

— da se je fizična realizacija v 1984. letu glede na leto poprej podvojila

— da smo na področju integralne zaštite uspeli s prestrukturacijo v smeri systemske ponudbe prenosa in obdelave alarmnih signalov (Procesni alarmni sistemi dislociranih objektov PASO in PASO—MINI). Za omenjene sisteme, ki so grajeni na osnovi najsodobnejše mikro-računalniške tehnologije, smo letu 1983 podpisali pogodbo za Reko in v 1984. letu za Pančevo

— opazen je trend rasti tudi na ponudbi požarne zaštite, čemur je podlaga predvsem kvaliteta izdelkov. Vedeti moramo, da se je v zadnjem času na domačem trgu pojavila množica proizvajalcev požarne zaštite, ki poskuša s ceno ponudbo izkoristiti uvozne omejitve. V Iskri se tega dobro zavedamo. Zato se skušamo s kvaliteto in zanesljivo opremo, ki je tudi nekoliko dražja, izogniti kratkoročnemu zapolnjevanju tržnih potreb, ki postavljajo pod vprašaj zaupanje ljudi v koristnost alarmnih naprav

— uspeli smo tudi na zunanjem trgu. V zadnjem času je namreč opazna sprememba, da se večje jugoslovanske organizacije, ki izvajajo investicijske projekte v tujini ne odločajo za kooperacijo s tujimi proizvajalci, če obstaja domača, kvalitetna oprema. Tako smo v sodelovanju z Energo-projektom sklenili posle za Irak, prek Energoinvesta pa pripravljamo kompletan sistem požarne zaštite za

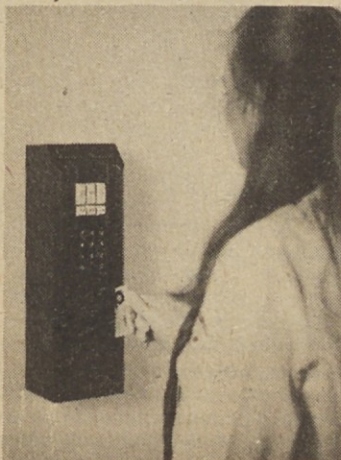
industrijske komplekse v Libiji.

Sistem zajema vse od javljanja požara, prenosa in obdelave podatkov v centru, do alarmiranja ustreznih ekip za intervencijo z izdajanjem potrebnih navodil. Oprema, sistem ima vgrajeno najvišjo stopnjo avtomatizacije, vključno z računalniškim procesiranjem, je v večini domača

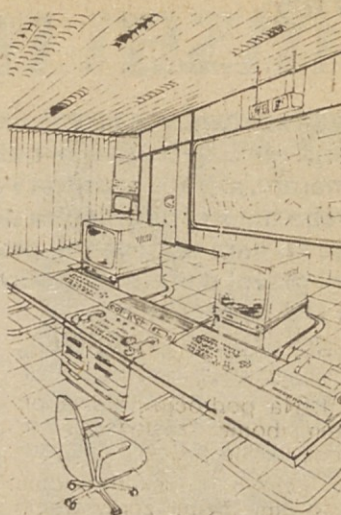
— intenzivno pa smo se vključili tudi v delo komisij za standarde na področju alarmnih sistemov pri Zveznemu zavodu za standardizacijo.

Poglejmo še, kaj je novega v razvoju. Omenili smo že, da smo v 1983. letu razvili, v letošnjem letu pa pričeli z redno proizvodnjo dveh alarmnih sistemov dislociranih objektov PASO in PASO MINI. Trenutno pa se pojavljamo v Jugoslaviji kot edini proizvajalec sistema pristopa kontrole (SIPKON), ki omogoča kontrolo pristopa in prisotnosti oseb v posameznih ščiteneh objektih s pomočjo osebne identifikacijske kartice z magnetnim zapisom.

V svoji najkompleksnejši izvedbi omogoča varovanje strateških objektov s tem, da dovoljuje ali preprečuje odpiranje vstopnih (izstopnih) poti upravičenim ali neupravičenim osebam. V ta namen je možno v sistem SIPKON fleksibilno vstaviti večje število prostorskih in

Terminal pristopne kontrole TEPKON.

Shema nadzornega centra integralne zaštite.

časovnih con, ki ščitene objekt razdelijo do najmanjših modulov — etaž ali posameznih sob.

Osnovni elementi sistema SIPKON so:

1. Osebna identifikacijska kartica z magnetnim zapisom (ID kartica);

Vsaka pooblaščen oseba ima svojo ID kartico, na kateri so z magnetnim zapisom (Standard ABA) zabeleženi vsi potrebni podatki za ugotavljanje lastnika kartice in upravičenost ali neupravičenost pristopa v ščitene objekt (prostor). Poleg tega so na ID kartici zabeleženi (fotografija, tisk) tudi vsi podatki, ki služijo za osebno razpoznavo nosilca magnetne kartice.

ID kartica je plastificirana in velikosti mednarodne kreditne kartice.

2. Terminal pristopne kontrole (TEPKON)

Osnovne izvedbe terminalov pristopne kontrole (TEPKON) so tri:

— terminal z magnetnim čitalnikom, funkcijsko in številčno tipkovnico,

— terminal z magnetnim čitalnikom in funkcijsko tipkovnico,

— terminal z magnetnim čitalnikom vpisovalnikom, funkcijsko in številčno tipkovnico.

Na vsak terminal TEPKON se lahko v razdalji do največ 15 m priključita še dva satelitska terminala, ki omogo-

očata čitanje ID kartic in sta funkcijsko v celoti odvisna od matičnega terminala.

Terminal TEPKON lahko deluje samostojno ali v povezavi z nadzornim centrom.

Iz terminala TEPKON je možno krmiliti odpiranje ali zapiranje vhodnih (izhodnih) poti — en breznapetostni preklopni kontakt in en kontakt 12 V/1 A, kar omogoča tudi satelitski terminal. V osnovni konfiguraciji je možno priključiti na terminal TEPKON štiri alarmne vhode. Vsak terminal pa ima še dodatnih 20 vhodov/izhodov, ki se lahko uporabljajo v različne namene (npr.: dodatni alarmni vhodi, priključitev programirne konzole, kasetnega magnetofona, tiskalnika, ipd.

3. Nadzorni center pristopne kontrole

Nadzorni center je centralno mesto, ki se ga lahko popolnoma podredi uporabnikovi želji in opravlja funkcije: odenostavnega koncentriranja pretoka podatkov v sistemu SIPKON in njihov prenos v računalnik višjega reda (poslovni računalnik), do aktivnejše vloge v sistemu, ko se prek konzolnega terminala pošiljajo makro instrukcije proti distribuirnim terminalom in se izvaja obsežnejše procesiranje podatkov v samem nadzornem centru.

Periferna oprema v nadzornem centru je popolnoma podrejena uporabnikovi želji, kar omogoča modularna zgradba aparature in programske opreme procesnega računalnika PRIA.

Modulno zasnovana zgradba programske in aparature opreme sistema SIPKON nudi številne možnosti za uporabo takega sistema na različnih področjih, kot so npr.: registracija materialnih dobrin ali registracija fiksnega ali drsnega delovnega časa, za katere je tudi že pripravljena osnovna systemska programska oprema.

Š. D.

Ob poprečno le 10-odstotnem vloženem delu, ob strahotnih cenah surovin in repromaterialov, ob strmem povečanju obresti za posojila, s katerimi premoščamo nelikvidnost, ob premajhnem izvozu in hkratni navezanosti na uvoz in pa ob klasičnem proizvodnem programu, ki zdaj sloni na baterijah sistema Leclanche, je kljub vsem prizadevanjem težko dobro gospodariti.

Ta ugotovitev je v osnovi povsem podobna problemu, s katerimi se srečujejo v drugih Iskrinih delovnih organizacijah, njena »posebnost« je le baterijski proizvodni program, po katerem

Tako hermetično zapirajo baterijske celice

lahko spoznamo, da gre za našo tovarno baterij — Delovno organizacijo Zmaj. In njej, točneje njeni temeljni organizaciji Baterije v Ljubljani, je bil namenjen zadnji lanskoletni obisk predstavnikov DSSS SOZD Iskra.

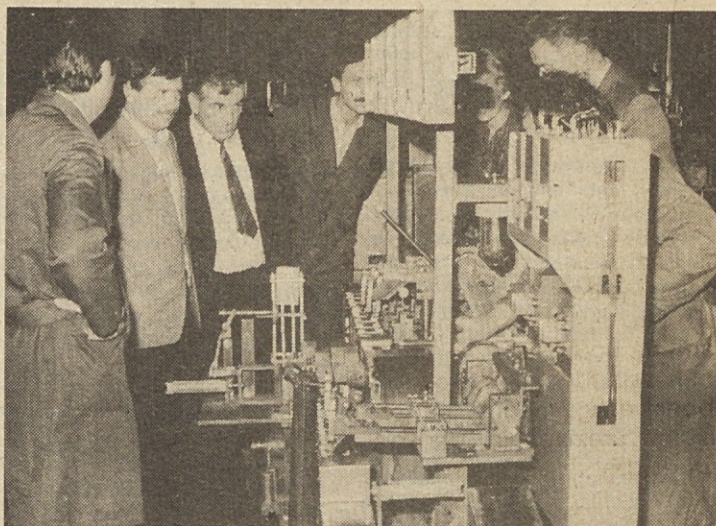
Začetki tovarne segajo v leto 1923, sedanjé ime pa je Zmaj dobil že tri leta pozneje. Med pomembnejše mejnike naj uvrstimo leto 1952, ko so v Zmaju izvolili prvi delavski svet, leta 1964 so z nakupom nekaterih strojev precej povečali proizvodnjo, že nekaj prej, leta 1956 so v Šentvidu pri Stični odprli svoj obrat, pred dobrim desetletjem so se vključili v Iskro, leta 1978 pa

so se preselili s stare lokacije na Šmartinski cesti v novo tovarno v Stegne. Delovno organizacijo Zmaj predstavlja zdaj dve temeljni organizaciji — TOZD Baterije v Ljubljani, ki ima 229 zaposlenih, TOZD Specialne baterije v Šentvidu pri Stični s 143 zaposlenimi in Delovna skupnost z 99 zaposlenimi.

Delovni obisk v ljubljanskem delu Zmaja so gostje začeli z ogledom proizvodnje, zatem pa so se sešli na pogovor z vodilnimi delavci Zmajevе delovne in temeljne organizacije. O lanskoletnem poslovanju TOZD Baterije je v uvodu spregovoril njen direktor Bojan Primožič. Izredno ugodno je ocenil prizadevanja celotnega kolektiva, da bi dobro gospodarili, žal pa se srečujejo s številnimi, skoraj izključno zunanjimi problemi, med najhujše pa je uvrstil naslednjih pet:

Na prvo mesto je direktor Bojan Primožič postavil nesorazmerje med cenami repromaterialov in prodajnimi cenami baterij, ki se je še posebej povečevalo zlasti po letu 1980. V tem obdobju so se uvozni materiali za proizvodnjo baterij poprečno podražili za 500%, nekateri celo za 800%. Domače surovine in repromateriali so se podražili v tem času za 430%. Cene Zmajevih baterij so se od leta 1980 pa do sredine lanskega leta povišale le za 33%...

Na drugo mesto je uvrstil podražitev cinka, ki predstavlja v bateriji poprečno tretjino materialnih stroškov. Samo zaradi podražitve cinka so morali v Zmaju odšteti lani 100 milijonov dinarjev več kot leto prej. Ob

Ta stroj za proizvodnjo baterij 4 R 25 so v celotizasnovali in izdelali v Zmaju

tako velikanskih podražitvah repromaterialov se zaradi premajhnega deleža vložnega dela problem še povečuje: v vrednosti baterije je le 8 do 12% vložnega dela.

Direktor Primožič je na tretje mesto postavil prenizke cene baterij, na četrto pa vse višje obresti za najeta posojila. Tako na primer je temeljna organizacija Baterije plačala v letu 1983 za obresti nekaj več kot 10 milijonov dinarjev, lani pa samo v prvih devetih mesecih

že dobrih 41 milijonov dinarjev.

Med najhujše probleme je uvrstil tudi izpad izvoza: lanski izvozni načrt je Zmaj uresničil le približno 26%, nekako v tej višini pa je bil tudi izvozni delež Baterij.

Klub vsem tem problemom pa je proizvodnja v Zmaju v Stegnah lani dobro potekala in čeprav še ni dokončnih števil, lahko že zdaj zapišemo, da so dosegli proizvodni načrt tako pri baterijah kot svetilkah.

Tudi prodaja na domačem tržišču je bila lani nadpoprečna. Dovolj zgovoren je podatek, da s klasičnimi baterijami pokriva Zmaj na jugoslovanskem tržišču več kot polovico potreb, točneje 52%. Croatia je imela lani 38% tržišča, preostalih 10% pa Tesla iz Gospiča.

V nadaljevanju pogovora med predstavniki delovne skupnosti SOZD Iskra in tovarne Zmaj je spregovoril direktor DO Zmaj Rudi Vavpotič. Po predstavitvi dela, gospodarjenja, uspehov in problemov se je dotaknil predvsem prihodnjih načrtov tega kolektiva. Sedanji proizvodni program Zmaja sloni skoraj izključno na baterijah sistema Leclanche. Vrednostno je to razmerje 80:20, nekako v prihodnjih 5. letih naj bi

Na tem stroju izdelujejo v Ljubljani t. im. cinkove čaše za baterije

Iskra Iskra Iskra Iskra Iskra Iskra Iskra Iskra Iskra Is

Zmaja je v alkalnih in litijevih baterijah

strukturo spremenili v korist litijevih in alkalnih baterij ter svetilk in sicer v razmerje nekako 30:70. Ta slaba tretjina proizvodnega programa bi bile le specialne Leclanchejeve baterije.

O prihodnosti baterij sistema Leclanche so mnenja v Zmaju precej deljena — nekateri, klasiki, so prepričani, da bo ta sistem tudi v daljni prihodnosti »še dovolj dober« drugi menijo, da je sistem preživel in da je zaradi dragih surovin »po-

proizvodnja pa je že zdaj v Zmaju mnogo bolj ekonomska kot pa proizvodnja klasičnih, t.j. primarnih Leclanchejevih baterij.

»Za Zmaj je zdaj najpomembnejša preosnova proizvodnega programa,« poudarja direktor Rudi Vavpotič, in vključevanje tega programa v strategijo celotne Iskre. Prav zdaj potekajo pogovori o možnostih sodelovanja Zmaja s tremi svetovno znanimi proizvajalci baterij — Duracellom v

V Zmaju je še vedno precej ročnega dela, v vrednosti končnega izdelka pa je njegova vrednost skoraj zanemarljiva, zaradi izredno dragih surovin in repromaterialov.

Z leve — direktor DO Zmaj Rudi Vavpotič, direktor TOZD Baterije Bojan Primožič in predsednik aktiva ZB SOZD Iskra Tone Orožim.

končal samega sebe«, je pa tudi »zlata sredina«, ki se zavzema za to, da bi po sistemu Leclanche izdelovali le specialne baterije, ta

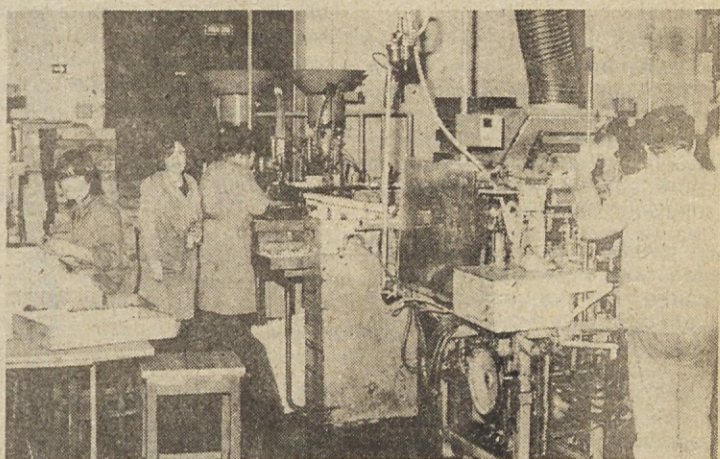
Belgiji, Sonnenscheinom v Zvezni republiki Nemčiji in francoskim Saftom in sicer tako na področju proizvodnje litijevih kot alkalnih bate-

rij. Sodelujemo tudi z več razvojnimi ustanovami, instituti in fakultetami v domovini. Menim, da se moramo že v pol leta odločiti, s kom bomo sodelovali. Leto 1985 bo moralo biti leto odločitev, in to temeljnih usmeritev za Zmaj, že leta 1986 pa bomo morali odločno stopiti po poti proizvodnje sodobnih litijevih in alkalnih baterij. Nikakor ne smemo zamujati, sicer nas bosta tako

pozornost pa bo moral nameniti tudi višjim oblikam trženja — kooperacijam, delitvi dela doma in v svetu itd. »Zmaj bo moral v prihodnje izvoziti vsako leto najmanj tretjino celotne proizvodnje, na jugoslovanskem tržišču pa obdržati sedanji delež,« meni direktor Vavpotič.

O delu TOZD Baterije so na srečanju s predstavniki

Pogovora v Zmaju so se udeležili: od gostov — pomočnik predsednika KPO SOZD Iskra Gojmir Blenkuš, predsednik KOS SOZD Iskra Avguštin Ciuha, predsednik DS SOZD Iskra Janez Kern, predsednik aktiva ZB SOZD Iskra Tone Orožim, predsednik koordinacijskega sveta ZSM SOZD Iskra Jože Mokorel in sekretar DPO SOZD Iskra Miloš Pavlica, iz Zmaja pa direktor DO Rudi Vavpotič, direktor TOZD Baterije Bojan Primožič, predsednik DS DO Ljubo Jamnik, vodja plansko-organizacijskega področja Rado Čope, predsednica konference sindikata Desanka Žnidaršič, predsednik DS TOZD Baterije Milan Štih, predsednik sindikata TOZD Baterije Jože Turk, sekretar OO ZK TOZD Baterije Šefik Bosnić, predsednik mladinske organizacije v DSSS DO Veljko Zrimšek, odgovorni urednik »Glas Zmaja« Marijan Mayer in član šišenskega občinskega komiteja ZK Zdenko Kranjac.

Zadnji postopek pri izdelavi nam vsem znanih ploščatih baterij 3 R 12

domača kot svetovna konkurenca prehiteli,« je poudaril direktor Rudi Vavpotič.

Obširno je spregovoril tudi o trženju baterij. Poudaril je, da s sedanjim trženjem baterij v Zmaju nikakor niso zadovoljni. Eden izmed vzrokov je tudi v premalo usposobljenih prodajnih delavcih. Ta problem bo moral Zmaj čimprej rešiti, vso

DSSS SOZD Iskra spregovorili tudi člani družbenopolitičnih in samoupravnih organov tega kolektiva. Vse kaže, da imajo v Zmaju tudi v teh dejavnostih dobre delavce in če vemo, da je na čelu Zmaja zdaj novo vodstvo, nas za prihodnost tega kolektiva ni treba skrbeti.

Lado Drobež

**IEZE v okviru
Iskrinega projekta**

O celovitem zagotavljanju kakovosti

V zadnjem času vse pogosteje pišemo o posledicah oz. škodi, ki je povzročena s pomanjkljivo tehnično in poslovno kakovostjo v gospodarjenju. Nedavno smo lahko prebrali podatek, da so nam, v Jugoslaviji, tujci v prvih devetih mesecih vrnili za 2,73 milijarde izvoženega blaga. Zavest o pomembnosti reševanja tovrstne problematike se v Iskri vedno bolj izraža skozi celovit in sistematičen pristop, ki naj bi zajemal vse ravni reprodukcije, od tehnoloških faktorjev do konceptov vodenja. O poteh in načinih dosežanja reševanja problemov s področja kakovosti v DO IEZE, kakor tudi o bodočih načrtih smo se pogovarjali z vodjo službe kakovosti v DO, Zoltanom Zemljičem, ki je o tem povedal naslednje:

Leta 1976 smo se načrtno lotili urejevanja problematike in s kolektivnim delom postopno prišli do določenih premikov na tem področju. Stalno spremljamo bistvene pokazatelje kakovosti kot so: kakovost na vhodu, kakovost v procesu, kakovost na izhodu, izmet in reklamacije. Podatke, ki jih operativne kontrole kvalitete zajemajo v posameznih TOZD, obdelamo statistično in jih posredujemo v obliki grafikonov in poročil. Elementa, ki ju posebno budno spremljamo, sta izmet in reklamacije. Želeli bi ju spraviti v sprejemljive meje in se jim v zadnjem času kar zadovoljivo približujemo. Moram pa opozoriti, da bo potrebno še veliko naporov, da bi se približali svetovni ravni. Uspešnost prizadevanj službe kakovosti pa je odvisna od raznovrstnih faktorjev. Med njimi so najpomembnejši: uspešnost razvoja, tehnologije, proizvodni proces in nenazadnje človek kot glavni akter, torej predvsem miselnost vseh sodelujočih.

Lahko rečemo, da smo z doseženim do neke mere zadovoljni, na tej stopnji smo prišli do spoznanja, da je treba zagotavljanje kvalitete postaviti na prvo mesto v strateški opredelitvi za naslednje srednjeročno obdobje.

Izvedeli smo, da ste bili pred leti na strokovnem izpopolnjevanju na Japonskem. Nam lahko zaupate svoje vtise o tem, ko ste se na lastne oči prepričali o »japonskem gospodarskem čudežu«?

Mislím, da je poglavitna značilnost Japoncev, oz. njihovega gospodarstva hitra prilagodljivost zahtevam trga. Pred II. svetovno vojno in še malo po njej so šli v ekspanzijo na svetovnem tržišču z množično proizvodnjo in ceneni izdelki, kar pa jim ni dolgo uspelo, ker so ZDA z naprednejšo in kvalitetnejšo tehnologijo kmalu postale premočne. Toda Japonci so odgovorili s sistematičnim opiranjem in razvijanjem zahodne kvalitete. Naučili so se, da zahodni kupec kot prvo preveri tehnično in poslovno kvaliteto ter kvaliteto komuniciranja. Razvili so statistične kontrole

kvalitete in mobilizirali delovno silo s sistemom krožkov kakovosti ob hkratnem intenzivnem angažiranju poslovnih sfer. S tem so zelo hitro dosegli raven zahoda in ga, kot je znano, v marsičem tudi krepko presegli. Koncept celovitega oblikovanja kvalitete, ki pri njih poteka od vrha navzdol; od direktorja, kot miselnega, spodbujevalnega elementa, prek poslovnih sfer do motiviranja neposrednih proizvajalcev, so v svetu poimenovali — company wide quality control — in smo ga pri nas skušali prevesti kot »celovito zagotavljanje kvalitete«.

Tudi v Iskri je čutili prizadevanja v smislu poslovnega in tehničnega zagotavljanja kvalitete. Organizirali smo t. im. šole kakovosti. Kaj nam lahko poveste o tem?

Iskra je prišla do poti razvoja, kjer je potrebno misliti naprej. Edini pravi način, če se bo hotela izdvojiti kot reprezentančna firma tudi v svetovnem merilu, je, da se prilagodi tistim zakonitostim, ki vladajo na svetovnem trgu. Po »zaslugi« Japoncev pa to tržišče postavlja pogoje, od katerih je prvi

kvaliteta, šele potem rok in cena. V strokovnih in samoupravnih krogih v Iskri je ta pristop že sprejet. V srednjeročne razvojne plane smo zapisali, da bomo zgradili sistem celovitega zagotavljanja kvalitete. Najprej pa je treba projekt izdelati in ga nato postopno, po segmentih, obvladovati. Zaenkrat vemo kaj bi morali narediti, o metodah in sredstvih pa ni še nič določenega. Treba bo pretehtati vse možne alternative in določiti, na katerih ravneh poslovanja so možne izboljšave. Vsekakor pa gre za teamsko delo, kajti le z združenimi napori vseh samoupravnih, strokovnih, vodstvenih in vodilnih struktur bo možno doseči rezultate.

Doslej smo izvedli že vrsto parcialnih akcij. S tehničnega področja smo organizirali vrsto izobraževanj za delavce, ki delajo v službah kakovosti, da bi jih seznanili z najnovejšimi dognanji in filozofijo. Strokovni kader smo tako predvsem seznanjali s sodobnimi izsledki na področju poznavanja materialov, poznavanja metrologije, pojma zanesljivosti ipd. Na izobraževanje pa smo povabili tudi poslovodne delavce, da bi

jim posredovali informacije glede znanstvenih temeljev filozofije vodenja kvalitete.

Omenili ste kar najširšo raven sodelovanja vseh delavcev pri projektu. Ste v delovni organizaciji IEZE morda mislili na to, kako mobilizirati vse ustvarjalne potenciale, kako vgraditi inovacijsko dejavnost?

Zoltan Zemljič

Vsekakor ne smemo pozabiti na faktor motivacije, ki je za uspešnost zastavljene naloge še kako pomemben. Misliti bi morali tako na individualno motivacijo — torej spodbujanje ustvarjalnosti posameznikov — kot tudi skupinsko v smislu motiviranja planiranja, kadrovanja, samoupravljanja, komuniciranja, kolektivnega obnašanja ipd. Vse to pa bi se dalo doseči le z ustreznim sistemom nagrajevanja tako materialnega, kot tudi moralnega. V nekaterih TOZD v naši delovni organizaciji že uspešno delujejo krožki kvalitete in te pozitivne izkušnje bi morali razširiti tudi na ostale naše kolektive. Uvedli smo vrsto sistemov, ko delavce v neposredni proizvodnji nagradujemo po kvalitativni normi, a to še ne velja za vse delovne operacije. Nimamo pa še zadovoljivo izdelanih kriterijev po katerih bi lahko merili uspešnost poslovnih funkcij. Vpeljati bi bilo treba merila, po katerih bi lahko kvalitativno vrednotili npr. doseganje plana, širjenje trga, zmanjševanje reklamacij ipd.

Nikakor ne smemo zanemariti tudi moralne stimulacije, s pomočjo izdelanega sistema informiranja, s sprotnim in celovitim obveščanjem o nagradah in pohvalah za zgledno opravljanje zastavljenih nalog. Če povzamem, glede omenjenega projekta, mislim, da smo na pravi poti. Potrebno pa bo seveda še precej teoretičnega, strokovnega dela, kakor tudi stalno preverjanje v praksi, preden se bomo približali zastavljenim ciljem.

I. S.

Iskra Obisk Iskra Iskra Isk

V drugi polovici decembra je bila na večdnevem obisku v Iskri kitajska delegacija iz province Zhejiang. Namen obiska je bil preučiti možnosti za dolgoročno poslovno-tehnično sodelovanje na področju električnih števec med Iskro in Tovarno števec v mestu Hangzhou. Več o tem bomo pisali v prihodnji številki. (Besedilo in foto LD)

Iskra Kondenzatorji Iskra |

Večji izvoz terja večjo proizvodnjo

Semiška delovna organizacija Iskra Kondenzatorji je že lani začela intenzivno pripravljati planska gradiva za letošnje leto, pri čemer so seveda upoštevali tudi usmeritve tako plana SR Slovenije kot Jugoslavije in seveda črnomalske občine, v okviru katere tudi delujejo Kondenzatorji. Pri tem so predvidevali in seveda še predvidevajo takšen nadaljnji družbenoekonomski razvoj v vseh družbenopolitičnih skupnostih, kot tudi v semiški Iskri, ki naj bo odraz uresničevanja načrta dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije kot strateško razvojne usmeritve celotne Jugoslavije.

Zato terjata po mnenju iz Semiča uspešno uresničevanje gospodarske stabilizacije in nadaljni uspešni razvoj od njihove delovne organizacije naslednje: uvajanje sodobnih tehnologij v njihovo proizvodnjo, krepitev strokovnih služb in to še posebej na razvojno tehniškem področju, doseganje višjega izvoza na konvertibilno območje, povečanje tržno zanimive proizvodnje, predvsem za izvoz in zaostrovanje osebne odgovornosti za uresničevanje sprejetih odločitev in obveznosti.

Letos nameravajo v skladu z resolucijo občine Črnomelj nosilci planiranja investirati v osnovna sredstva 18% družbenega proizvoda. Delež investicij v DO Kondenzatorji pa bo večji, ker se zavedajo, da se je problematika na področju vlaganj, predvsem v delovne priprave, v zadnjih letih zelo povečala, kar se odraža na čedalje bolj zastareli opremi, tako v proizvodnji kot tudi v strokovnih službah. Zato so v Semiču predvideli letošnje investicije v višini 700.000.000 dinarjev. Investicije bodo realizirali iz treh virov: izdelane bodo v lastni DO, dalje kupljene v Jugoslaviji in končno nabavljene iz uvoza. Zajete pa bodo v naslednjih investicijskih elaboratih: raster 5 miniaturizacija EK-84 in varstvo okolja.

Kljub temu, da vsako leto znova načrtujejo povečanje števila zaposlenih visoko strokovnih kadrov v

razvojno tehniških službah, tu še vedno ni bistvenih premikov. Tako so v Semiču še vedno pred dejstvom, da jim primanjkuje konstruktorjev za uresničitev celotnega plana nalog oddelka konstruktorjev, kot so si ga zastavile TOZD. Omenjeni problem bo potrebno reševati po dveh tirih in sicer z večjo učinkovitostjo že zaposlenih delavcev in z dodatno zaposlitvijo ustreznih kadrov.

V letošnjem letu načrtujejo izvoz v višini 9.359.000 dolarjev, ki naj bi bil za 27% večji kot lani, izvoz na konvertibilno območje pa naj bi porasel za 23%. Pogoj za takšen izvoz pa je dvig proizvodnje.

Dalje načrtujejo v Semiču, da bo njihova letošnja proizvodnja večja od lanske za 32%. Temelj za povečanje proizvodnje na domačem trgu za 25% je v večji proizvodnji domačih proizvajalcev in nadomestilu uvoza, medtem ko je predvideno povečanje izvoza življenjske potreba, povezana z vrsto akcij za uspešnejši prodor na konvertibilna tržišča. Le tako si bodo namreč lahko v Semiču zagotovili potrebne devize za oskrbo svoje proizvodnje z reprodukcijskim materialom in najnujnejšo opremo.

Iz zapisanega je torej jasno razvidno, da v Semiču načrtujejo pogumneje kot druge delovne organizacije v črnomalski občini, kar pa je končno tudi prav in v duhu Iskre.

D. Ž.

Dostavek

V 11. odstavku članka Koncept razvojno-inovacijske usmeritve Iskre do leta 1990, objavljenem v 49. številki našega glasila od 29. decembra 1984 na 2. strani spodaj, je prišlo pomotoma do izpustitve dela besedila. Omenjeni odstavek se v celoti pravilno glasi:

»Na koncu srednjeročnega obdobja 1986-1990 bomo morali letno vložiti v RRD vsaj nekaj nad 5% celotnega prihodka tekočega leta. Za postopno prestrukturiranje bo treba skupno izvajati nakazane strateške razvojne programe, tako infrastrukturne kot medpanožne in sistemske. V te namene bomo morali še naprej združevati sredstva, tako da bomo na koncu srednjeročja združili letno 12% celotnih vlaganj v RRD ali 2,2% od dohodka.«

Iskra DS SOZD Iskra Isl

SKLEPI

4. zasedanja delavskega sveta SOZD Iskra, dne 25. 12. 1984

Na osnovi podane informacije sekretarja DS Jasta Marcona, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS potrdi sklepe 3. zasedanja z dne 15. 11. 1984 in sprejme na znanje informacijo o izvršitvi in izvajanju sklepov ter podaljša rok za razpis referendumov o predlogu SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v SOZD Iskra do 31. marca 1985.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO za ekonomiko in plan Zorana Poliča, soglasja odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra za obdobje od 1. 1. do 30. 9. 1984 in ugotavlja, da v letošnjem letu tako proizvodnja kot izvoz zaostajata za planom in, da so se močno povečale tudi izgube. V zvezi s tem moramo nadaljevati akcije tako za uspešnejše trženje na zunanjih trgih, kot za boljše oskrbo proizvodnje s surovinami in repromateriali, kakor tudi akcije za odpravo tako objektivnih, kot subjektivnih vzrokov za nastale izgube.

Na osnovi obrazložitve člana KPO za ekonomiko in plan Zorana Poliča, soglasja odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno sklep:

DS SOZD Iskra ugotavlja, da je potrebno za delovanje organizacij skupnega pomena in izvajanje nalog skupnega pomena zagotoviti kontinuiteto financiranja od 1. 1. do sprejetja Letnega programa za leto 1985. Zato soglasja, da podobno kot v preteklosti, poteka financiranje v prehodnem obdobju na osnovi programov iz Letnega programa 1984, upoštevajoč mesečne zneske v višini 1/12 vrednosti iz leta 1984.

Po sprejetju Letnega programa SOZD Iskra za leto 1985 pa se izvede poračun na osnovi delilnika v skladu s Samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981-1985.

Na osnovi podane informacije v. d. glavnega direktorja DO Iskra-Telematika, sprejme DS soglasno sklep:

DS sprejme na znanje informacijo o razreševanju problematike v DO Iskra-Telematika.

Na osnovi predloženega poročila komisije za družbeno-institucionalno propagando ter obrazložitve predsednice komisije za DIP Mete Maksimovič, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme poročilo o delu komisije za družbeno-institucionalno propagando SOZD Iskra v letu 1984.

Na osnovi predloženega poročila o delu na projektu Iskra 2000-McKinsey in obrazložitve člana KPO za ekonomiko in plan Zorana Poliča ter razprave delegatov, sprejme delavski svet soglasno naslednji sklep:

Delavski svet sprejme poročilo o delu na projektu Iskra 2000-McKinsey.

Na osnovi predložene informacije o delu na podlagi II. faze projekta Iskra 2000-McKinsey, obrazložitve člana KPO za ekonomiko in plan Zorana Poliča ter pisnih stališč DO Iskra Delta in Iskra Kibernetika, DS z 1 »vzdržanim« glasom in 1 glasom »proti« sprejme sklep:

DS pooblašča KPO SOZD Iskra za nadaljnje dogovarjanje s firmo McKinsey in Co. v zvezi s pripravo in izvedbo II. faze projekta Iskra 2000-McKinsey.

Na osnovi predložene informacije strokovne skupine za sistemsko rešitev problematike DO Elektrovezve, obrazložitve svetovalca KPO SOZD Iskra Staneta Preskarja in delegatske razprave, sprejme delavski svet soglasno sklep:

DS sprejme na znanje informacijo o nadaljnjem poteku razreševanja problematike v DO Elektrovezve.

Na osnovi predloženega gradiva in obrazložitve vodje storitev ISE Janeza Hafnerja, sprejme DS soglasno sklep:

1. DS potrdi plan stroškov poslovnega letala za leto 1985.

2. DS določi naslednji cenik storitev poslovnega letala:

Ura poleta za uporabnike v SOZD Iskra:

v SFRJ 86.000.- din, v tujino 125.000.- din, nadomestilo za čakalni dan 31.000.- din,

Ura poleta za zunanje uporabnike:

v SFRJ 117.000.- din, v tujino 156.000.- din, nadomestilo za čakalni dan 62.500.- din,

Cene veljajo od 1. 1. do 30. 6. 1985. Za drugo polovico leta se cene oblikujejo na podlagi gibanj stroškov med letom.

3. Delavski svet potrdi način zagotavljanja deviz za tekoče poslovanje (tč. 1.2 predloga), za realizacijo sklepa pa zadolži kolegij finančnih direktorjev DO.

4. Delavski svet soglasja, da se kriteriji za oblikovanje cen in zagotavljanja deviz vključijo v temelje plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1986-90.

(Dalje na 16. strani)

kra Iskra Iskra Iskra Iski

(Nadaljevanje s 15. strani)

5. Delavski svet bo obravnaval ključ zduževanja sredstev za odplačilo kredita v letu 1985 in ključ zduževanja amortizacije po izdelavi zaključnih računov za poslovno leto 1984.

Na osnovi prejete informacije o uporabi PCB v DO Iskra Kondenzatorji in sanaciji stanja ter predloga o dodelitvi nepovratnih sredstev iz rezervnega sklada SOZD Iskra, soglasja odbora za finance ter stališča KOS SOZD Iskra, sprejme DS s soglasjem vseh delegacij DO, naslednji sklep:

1. DS sprejme na znanje informacijo o uporabi PCB v DO Iskra Kondenzatorji in sanaciji stanja.

2. DO Iskra Kondenzatorji, Semič se odobri iz združenih sredstev rezerv SOZD Iskra 1 mio din nepovratno za financiranje dela aktivnosti za odpravo posledic onesnaženja reke Krpe.

3. DS zadolži delavske svete DO, da v roku dveh mesecev obravnavajo v okviru svojih pristojnosti problematiko varovanja okolja in še posebej ravnanja z nevarnimi snovmi.

Na osnovi predložene analize glasila Iskra s predlogom sprememb vsebinske in oblikovne zasnove glasila, stališča časopisnega sveta ter obrazložitve predsednika časopisnega sveta Avguština Čiuhe, sprejme DS soglasno sklep:

DS sprejme predlog sprememb vsebinske in oblikovne zasnove glasila Iskra s tem, da se v predloženem gradivu na strani 3. — v tretji alineji črta besedilo drugega in tretjega stavka.

Na osnovi predloženega poročila komisije za uspešne diplomske in magistrske naloge SOZD Iskra pri SOZD Iskra ter ustne obrazložitve predsednika komisije Naceta Pavlina, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS podeljuje nagrade za uspešne diplomske in magistrske naloge SOZD Iskra za leto 1984 v višini po 20.000.- din naslednjim nagrajencem:

1. Tatjani JAGODIČ, dipl. ing., FNT, Lj., za nalogu: Ocena primernosti različnih pozitivnih in negativnih fotorezistov za proizv. VLSI integriranih vezij, mentor: dr. Stane Pejovnik,

2. Antonu KOSIJU, dipl. ing., Fakulteta za elektrotehniko, Lj., za nalogu: Integrirana zaščita v distribuciji, mentor: prof. dr. Anton Ogorelec,

3. Andražu LEGATU, dipl. ing., FNT-Fizika, za nalogu: Merjenje prečne porazdelitve gostote svet. toka v ND-YAG laserju, mentor: dr. Martin Čopič,

4. Miroslavu MARCU, mag. VEKŠ, za nalogu: Razvoj neširokopotrošnih izdelkov kot integralni del razvojne politike OZD, mentor: dr. D. Radanjič, dr. B. Deželak,

5. Matjažu MOČNIKU, dipl. ing., Fakulteta za elektrotehniko, Lj., za nalogu: Testna naprava za elektronski merilec kotov, mentor: prof. dr. J. Virant,

6. Klavdiju PERVANJU, oec., Ekonomska fakulteta, za nalogu: Analiza odvisnosti stroškov poslovanja od stopnje izrabe kapacitet v TOZD AET Tolmin v letih 1981-1982, mentor: prof. dr. Filip Lipovec,

7. Andreju ŠUŠTARŠIČU, dipl. ing., VTŠ, Mb., za nalogu: Mikroročunalniške izvedbe meritve in regulacije tiristorskega napajalnika, mentor: K. Jezernik,

8. Janezu ŠPAROVCU, dipl. ing., FNT-mat. in meh., za nalogu: Pozitivno definitne matrike, mentor: doc. Matjaž Omladič,

9. Andreju VRHOVCU, mag. Ekonomska fakulteta, za nalogu: Nekateri transnacionalni vidiki poslovanja SOZD Iskre, mentor: prof. dr. J. Bukovec,

10. Bojanu DE REYI, dipl. ing. FAGG, za nalogu: Oblikovanje sesalnika, mentor: prof. Niko Kralj.

Na osnovi predloženega predloga predsedstva KOS SOZD Iskra za imenovanje odbora za pripravo dneva Iskre v letu 1985, sprejme DS soglasno sklep:

DS imenuje Odbor za pripravo dneva Iskre v letu 1985 v naslednji sestavi:

predsednik — Janez Kern, DS SOZD

član — Boris Lasič, KPO SOZD

član — Miloš Kobe, KPO SOZD

član — Avguština Čiuha, KOS SOZD

član — Tone Orožim, ZB SOZD

član — Jože Mokorel, ZSMS SOZD

član — Miloš Pavlica, DPO SOZD

član — Marjan Dvoraček, IISE

član — Jaka Škrbinc, IC — marketing

član — Peter Mivšek, KPO DO Avtoelektrika

član — Boris Gregorič, DS DO Avtoelektrika

član — Miloš Vodopivec, SK DO Avtoelektrika

član — Robert Žerjal, KPO DO Avtoelektrika

član — Angel Šuligoj, ZB DO Avtoelektrika

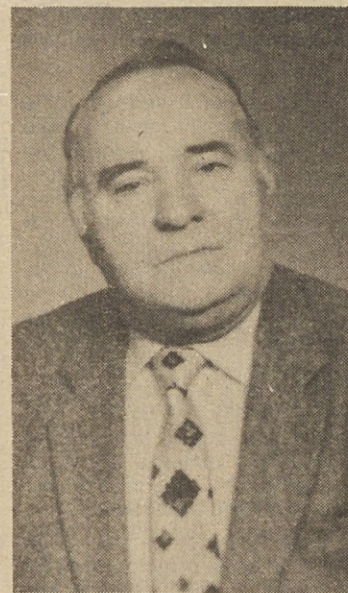
član — Boris Švagelj, ZSM DO Avtoelektrika

Na osnovi posredovanega pisnega predloga DO Iskra Zmaj, da je SaS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v SOZD Iskra zastarel in neuporaben, zato predlagajo pričetek postopka za njegovo usklajitev, DS soglasno sprejme naslednji sklep:

Predlog DO Iskra Zmaj se posreduje Projektnemu svetu za urejanje delitve OD v SOZD Iskra, ki naj do ene od prihodnjih sej DS pripravi ustrezno stališče do predloga.

ra Invest servis Iskra Iskr Pojdem na Štajersko

So trenutki, ko je človek jezen na vse, tudi v službi — ali kot sedaj pravimo — na delovnem mestu. Takrat mu v živčno omrežje vskoči misel: Oh! ko bi bil že v pokoju! Ne bi se jezil, požvižgal bi se na vse in se posvetil, npr. rožicam, zaradi prepričanja samo rdečim. Ko pa stoji pred usodnim dnevom, pred zapornico, ki jo dvignejo za odhod v pokoj, se mu milo stori. 40 let dela, znoja, krivic, upanja in vmes nekaj veselih trenutkov, vse je v hipu zlito v pojem minulega dela. Toda narava je neizprosna, zamenjava generacij neizbežna.

Mičo Spasojević, 40 let dela, znoja, upanja...

Poznava se skoraj celo večnost. On pravi, da nekoliko manj: samo 15 let, od takrat, ko je prišel v Kotnikovo ulico, v nekdanjo Prodajno servisno organizacijo, v avtopark. Že prvi dan sva se spoprijateljila in ugotovila, da sva isti, v zadnji vojski najbolj zdesetkani letnik. Mičo Spasojević, Srbin iz okolice Kragujevca ni kazal nobenega znaka, da je prišel tako od daleč. Govoril je odlično slovenščino, brez naglasa. No ja, včasih jo je zasukal malo po mariborsko. Šele sedaj mi je pojasnil, da je prišel že pred vojsko v Maribor in že takrat vsrkal vase nekaj štajerskega duha.

Vprašal sem ga, odkod njegova vnema za jezikovno prilagoditev z večinskega v manjšinski jezik, pa mi je brž odgovoril, da je dolžnost vsakogar, naj pride od koderkoli, da se nauči jezika domačinov. Tudi, če bi prišel med Eskime na obalo Grenlandije.

V Beogradu je Mičo absolvirал avtoprometno šolo in se leta 1947 za stalno naselil v Sloveniji. Demobiliziran kot kapetan I. razreda se je povsem posvetil avtomobilskemu prometu in tako prišel med nas. Sedaj gre redkokdaj v rodno vas, starša sta umrla, brat in sestra pa imajo družine. Povezava je sedaj že bolj rahla, čeprav še vedno prisrčna in vznemirljiva, ubija pa jo razdalja. Kadar se srečamo, se pokažejo ne samo jezikovne, marveč

tudi druge kulturne razlike. Človek vsrka vase nove sestavine okolja in tudi misli drugače — skratka, prilagodi se nevede.

Mičo, kot strokovnjak za avtomobilski transport, vodi v Invest servisu oddelek 15 ljudi, ki imajo na skrbi 40 vozil vseh vrst, od osebnih do tovornih. To je velika odgovornost, ki stalno zaposluje človeka, ves dan in tudi ponoči, če tako nanese. Oddelek IISE namreč oskrbuje vse organizacije ljubljanskega bazena s prevozi, ne samo v državi, marveč tudi v tujini. Poleg predpisov v avtoprometu za vso Evropo je potrebno obsežno znanje avtomehanike, vzdrževanja, servisiranja, obračunavanja itd. Delo poteka na temelju sprejetega letnega načrta z osnovo plačanega kilometra. Vsak osebni avto mora prevoziti letno 60 tisoč km, tovornjaki manj — 25 do 30 tisoč. Vse osebe v prometu so zavarovane in tudi tovar. Jezi ga, ker mnoge organizacije nočejo naročiti prevozov prek IISE. Rajši se odločijo za rent-a-car, ali taksi službo, čeprav so storitve IISE cenejše, vozniki profesionalci, vozila čista in še denar ostane v hiši.

S koncem lanskega leta se je Miču izteklo 40 let dela. Odšel je v zasluženi pokoj. Delal je vestno, ne glede na določeno dolžino delovnega časa in bil po svojem mnenju plačan preskromno. S kolektivom se je vseskozi dobro razumel, odnosi so ostali neskaljeni in treba se bo prav potruditi, da bo odtrgal misli od sedanjega, na katerega je čustveno vezan.

Ko sta bila najina lončka že prazna, mi je zaupal, kaj kani v prihodnje. Izselil se bo iz Ljubljane in se naselil v Mariboru. Za stanovanje ne bo problema, ker bo pustil večjega v zameno za manjšega. Družina se s tem strinja, le žena bo morala poiskati zaposlitev v mestu ob Dravi, otroka pa bosta tam nadaljevala šolanje. In še nekaj: delal bo tudi naprej, toda poslej le za sebe.

Šele sedaj sem doumel pomen tistih nekaj besed v mariborskem narečju. Proč iz zaspale Ljubljane med veselo Štajerce! Prav ima, že zato, ker mu bodo vendarle ureničile mladostne želje.

Še veliko zdravih let, Mičo!

Marjan Kralj

kra Iskra Iskra Drugi o nas Iskra Iskra Iskra Iskra Iski

● Ugledna beograjska revija Ekonomska politika je objavila obširen intervju s predsednikom KPO SOZD ISKRA Borisom Lasičem. Osrednja tema pogovora je bila vloga in možnosti Iskre v prestrukturiranju našega gospodarstva v okviru dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Med drugim je predsednik Lasič poudaril, da v sedanjem stanju in ekonomskih pogojih elektronika ni sposobna sama napraviti ključnega preobrata, saj kot napredna industrijska veja nima ustreznih pogojev za razvoj. Če pogledamo izvoz, vidimo da izvozniki glede na ekonomski položaj niso enakovredni s tistimi, ki prodajo več domačim kupcem. Izvozno usmerjena ter ekonomsko in tehnološko napredna proizvodnja je celo v podrejenem položaju v primerjavi z ostalimi. V zvezi z nadaljnjim razvojem Slovenije in vlogo Iskre v tem razvoju je predsednik Lasič dejal, da je tu potrebno dati prednost programom in več vlagati v mikroelektroniko in proizvodnjo na njeni osnovi. Tu so tudi druge industrijske veje, ki imajo mnogo večje razvojne možnosti, kot železarne in tovarne aluminija. To seveda ne pomeni, da je treba aluminij in železo prepustiti zaostajanju, pač pa moramo to proizvodnjo modernizirati, da bo rentabilna.

● Sodelovanje Iskre s firmo Sinclair in pojavljanje računalnikov Spectrum v jugoslovanskih prodajalnah še vedno močno odmeva v jugoslovanskem tisku. Največ pripomb je v zvezi s ceno računalnikov. Tako se časopis Glas Slavonije v članku o računalnikih vprašuje, zakaj so domači računalniki dvakrat dražji od tistih, ki jih proizvajajo v svetu. Zakaj Iskra prodaja Spectrume za 70.000 dinarjev, ko pa v Angliji enak računalnik stane 100 funtov, v Avstriji pa 3.998 šilingov? List omenja tudi precejšnje pomanjkanje strokovne računalniške literature v Jugoslaviji in nadaljuje, da je Slovenija tu svetla izjema, saj so na lestvici najbolj iskanih knjig v Sloveniji trenutno kar tri knjige o računalnikih: Računalnik v hiši, Uvod v računalništvo in Basic za začetnike.

● Galaksija v članku z naslovom »Spectrum v Iskrinih prodajalnah« prav tako kritizira visoke cene računal-

nikov pa tudi nesposobnost beograjskih prodajalcev — nuditi kakršnekoli dodatne informacije. Po mnenju pisca članka Iskra v tem primeru ni pokazala dovolj poslušnosti za računalniške teme »čeprav brezplačno nudi usluge servisiranja.«

● Reški Novi list v daljšem prispevku piše o računalniški mrzlici, ki je v zadnjem času zajela tudi Reko in okolico. Časopis navaja, da v Iskrini trgovini na Reki prodajajo zelo veliko računalnikov Sinclair Spectrum. Med kupci je največ mladine, ki se izredno zanima tudi za način uporabe. Edina težava je v tem, komentira list, da je priloženo navodilo za uporabo napisano le v angleščini in, da se doslej še nihče ni spomnil, da bi besedilo prevedel v naš jezik.

● Zagrebška revija START, katere uredniška politika je že vrsto let zelo naklonjena modernim tehnologijam, je objavila daljšo reportažo o Iskrinem Centru za elektrooptiko z naslovom Iskrin laserski prodor. Reportaža seznaja bralce z neslučenim razvojem elektrooptike v svetu. V nadaljevanju skuša na primeru Iskre odgovoriti na vprašanje, kakšne so možnosti Jugoslavije v tej propulzivni veji industrije in konkretnije, kakšni so dosežki in razvojne možnosti Iskrinega centra na področju laserskih daljinomerov, termovizije in optičnih komunikacij.

● Članek s podobno vsebino je objavila tudi beograjska Borba, kjer je avtor posebej izpostavil dosežke Centra za elektrooptiko na področju optičnih komunikacij, ki so rezultat velikih vlaganj v razvojnoraziskovalno dejavnost v visokostrokovne kadre.

● Časopis Večernje novosti iz Beograda povzema del obširnega pogovora Čedomira Paića, predsednika Predsedstva SZDL Hrvaške, z novinarji zagrebškega Vjestnika. »Naša zgodovinska obveznost je«, pravi med drugim Čedomir Paić, »da z energičnim delom in ustvarjalno ofenzivo privedemo na družbeno sceno resnične ustvarjalce in projektante novih vrednot«. Med njimi na vidnem mestu omenja tudi Iskra.

ra Iskra Iz tujega strokovnega tiska Iskra Iskra Iskra Isl

Velesejem v Hannovru

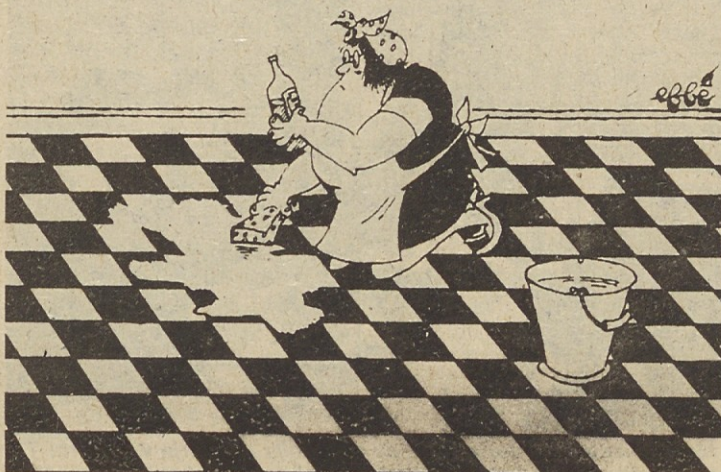
Lani je sodelovalo na velesejmu v Hannovru 6560 razstavljalcev na površini 330m². Letos, to je 1985. leta, jih bo 67000 na površini 364 tisoč m². Leta 1984 je bilo približno trideset milijon obiskovalcev, ali 130 tisoč vsak dan in so zasedli vse razpoložljive hotelske zmogljivosti, medtem ko so morali poglobilni razstavljalci prenočevati v Hamburgu, Berlinu in Frankfurtu.

Ker je zanimanje za velesejem vedno večje, infrastrukturne zmogljivosti mesta pa omejene in jih tudi po mnenju mestne uprave ne kaže širiti, se je uprava velesejma odločila, da bo od naslednjega 1986. leta prirejala velesejem v dveh časovno ločenih delih. Tako bo od 12. do 19. marca »CE—BIT zvezni velesejem«, od 9. do 16. aprila pa

hannovrski velesejem. V prvem delu bodo zastopane panoge komunikacijske tehnike, informacijske tehnike in konzultacije, mimo tega pa še pisarniška oprema in inovacijski center. V drugem delu bo elektronika skupaj z elektrotehniko in mikrotroniko itd. Nekatera

obrobna področja bodo zastopana samo vsaki dve leti.

Naslednje leto bo tudi prireditel »Mladina in tehnika« v hali, ki jo sedaj grade. V tem delu hannovrske prireditve bodo tudi strokovna posvetovanja, kongresi in seminarji.

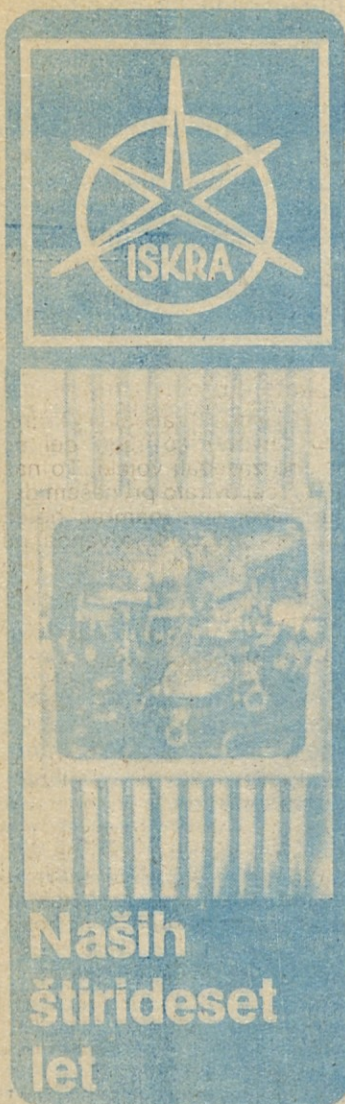

Priporočamo novo »Univerzalno čistilo«.

Opozorila na poledico

Pozimi se pripeti največ nesreč zaradi poledice, ker se vozniki zanašajo, da poledice bodisi ni, bodisi da je cestna služba že zavarovala nevarne cestne odseke.

V Švici, kot gorati deželi, imajo z zmrzaljo vsako zimo veliko težav, zato so se odločili za sorazmerno preprosto in učinkovito sistem. Na cestnih odsekih, kjer običajno nastane poledica, so postavili opozorilne table. Če pri temperaturi 1,5°C so table črne in ne prikazujejo ničesar. Ko pa zunanja temperatura zdrkne na ledišče, postane folija na tabli prozorna in voznik zagleda v teh primerih opozorilo na poledico z znanim simbolom snežnega kristala.

Naš sobesednik
prof. Mirjan Gruden

Iskra — ime in znak

Prihodnje leto, ali natančneje, 8. marca 1986 leta bo minilo natanko štirideset let, odkar so bile nekdanje Strojne tovarne v Kranju z odlokom takratnega ministra za industrijo in rudarstvo Franca Leskoška—Luke preimenovane v tvrdko »Iskra«, tovarno za elektrotehniko in fino mehaniko v Kranju.

In čeprav nas loči še dobro leto dni od tega pomembnega Iskrinega jubileja, se je nanj potrebno začeti pripravljati že zdaj. Ena izmed akcij praznovanja naše štiridesetletnice naj bi bila tudi v tem, da bi poskušali letos obiskati in se pogovoriti z vsemi, še živečimi starimi Iskraši, ki so ogromno prispevali k temu, da je Iskra danes takšna kot je. Njihova pričevanja naj bi se tako ustvarjalno in dokumentarno vključila v naše praznovanje, hkrati pa naj bi predstavljala dragoceno gradivo za bodočo zgodovino Iskre, ki so jo predvsem ustvarjali naši ljudje s svojim znanjem, delom, požrtvovalnostjo in tudi odrekanjem.

In prav zato še enkrat prosimo in pozivamo vse tiste, ki imajo kakršenkoli material, fotografije, zapiske ali kaj podobnega iz zgodovine Iskre, da nam to sporočijo na naslov uredništva ali pa se lahko tudi osebno oglase pri nas. Sleherna, tudi najmanjša podrobnost, fotografija, ali pričevanje bo tako dragocen kamenček za veliko fresko o štiridesetletnem obstoju in delovanju Iskre.

In zvesti pravkar zapisanemu načelu smo za prvega sogovornika izbrali prof. dr. Mirjana Grudna, našega uglednega elektrotehnika, znanstvenika in pedagoškega delavca, ki je bil sam eden izmed botrov in soustvarjalcev Iskre pred štiridesetimi leti. Še več, bil je tisti, ki je predlagal tudi ime Iskra naši, danes sestavljeni organizaciji združenega dela, hkrati

pa je bil tudi idejni utemeljitelj in snovatelj našega, danes tako znanega Iskrinega zaščitnega znaka.

Preden preidemo na podrobnejši razgovor o nastanku imena in znaka naše Iskre naj najprej malce podrobneje predstavimo našega sogovornika. Z imenom profesorja Grudna sta vsekakor najtesneje povezana razvoj in napredek

Prof. dr. Mirjan Gruden: prve radijske zveze so imele opraviti z Iskrami... (Foto: D. Ž.)

slovenske elektrotehnike in naga inženirja elektrotehnike pri nas, ki ne bi šel skozi njegove roke bodisi kot študent, bodisi kot človek, ki je moral preštudirati njegova skripta in znanstvena dela med svojim študijem.

Danes zaslužni profesor (emeritus) dr. ing. Mirjan Gruden se je rodil pred štiriinšestdesetimi leti v Ljubljani in se je po diplomu na elektrotehniškem oddelku ljubljanske univerze 1937 leta zaposlil pri radiofonski oddajni postaji v Ljubljani, oz. Domžalah, kjer je bil zaposlen pri študijskih oja-

Iskra TV Pržan Iskra Iskra Iskra Iskra Iskra

TOZD TV, Pržan — decembra — Poprečno milijon dolarjev izvoza mesečno v letu 1984, 230.000 izdelanih televizorjev, to je slika današnje Tovarne TV sprejemnikov, odkoder so samo decembra odpeljali alžirskemu kupcu nič manj kot 11 tovornih vagonov blaga. To je seveda bistveno drugačno okolje od tistega, ki so ga opredeljevale povojne razmere. Tako sta med drugim ugotavljala gosta, ki sta nekdanje delovne tovariše obiskala pred novim letom — nekdanji prvi direktor pržanske tovarne RUDOLF DERŽIČ in RUDI JANČAR, ki je kot direktor nekdanje Industrije za elektrozveze, matične hiše od katere se je odcepilo podjetje Telekomunikacije (današnja TOZD), ki so postavljali temelje današnje Iskre, je seveda

svojevrstno doživetje, ki ga je težko opisati v nekaj vrsticah. Več o predhodnih korakih k ustanavljanju današnje Iskre zato preberite v nadaljevanju podlistka: Na-

ših 40 let Dušana Željeznova, ki se je z obema tovarišema zadržal v daljšem pogovoru.

Tekst, foto: S. Fleischman

Med obiskom Rudolfa Deržiča in Rudija Jančarja v Tovarni TV sprejemnikov na Pržanu: Deržič, Jančar, Milenković (pomočnik direktorja TOZD TV za tehnično področje), Štemberger (direktor TOZD TV). Gosta si ogledujeta šasijo TV sprejemnika.

Angleščina med počitnicami

Staršem!

Vaši otroci bi morda radi utrdili in razširili znanje angleščine, ki ga pridobivajo v šoli.

To možnost vam v času zimskih počitnic nudi **Delavska univerza Boris Kidrič, Ljubljana, Miklošičeva 26**, ki organizira enotedenske tečaje za učence 7. in 8. razreda osemletke ter 1. in 2. letnika šol srednjega usmerjenega izobraževanja.

Vpis in informacije v enoti za jezikovno izobraževanje, vsak dan od 8. do 13. ure ob torkih pa do 16.30. Tel.: 322-791.

ZAHVALA

ob prezgodnji izgubi
mojega dragega očeta

**PAVLETA
PRAŠNIKARJA**

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem v TOZD Števcu — orodjarna in njegovim bivšim sodelavcem za podarjeno cvetje, denarno pomoč in izrečena sožalja.

Njegovi

ZAHVALA

ob izgubi našega očeta

**FRANCA
BREZARJA**

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, sodelavkam in sodelavcem Iskre Commerce — Skupne službe, Telematika — Delovna skupnost Komerciala in TOZD ZTS — Razvojnemu delavnicu za ustna in pisna sožalja, za podarjeno cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti

Sinovi: Stane, Marjan, Tone in hčerka Francka z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
moje drage mame

**FRANCKE
KLEINDINST**

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam za izraze sožalja in denarno pomoč.

Žalujoča hčerka
Marija Čuden

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
mojega
dragega očega

se najlepše zahvaljujem svojim sodelavcem iz TOZD Števcu — trak T-27 in Pakirnica za vso pozornost in pomoč

Ksenija Živković

V spomin

Bogdan Veljak

Pred kratkim nas je tiho in neopazno, kot je živel, zapustil eden izmed zaslužnih tvorcev današnje Iskre.

Skupaj smo delali cela desetletja, cenili v njem strokovnjaka, delavca in predvsem človeka. V treh desetletjih bolezni je bil ničlikokrat onstran meje življenja; to večino ljudi stre, da se zaprejo vase, redke izbrusi v diamant.

Takšen je bil Bogdan.

Mlad gimnazijec se je vključil v narodno osvobodilno borbo; tam je opravil oficirsko šolo in veliko šolo življenja, kmalu je bil med najboljšimi radiotelegrafisti; v Glavnem štabu so mu zaupali najodgovornejše zveze z Vrhovnim štabom, z Glavnim štabom Hrvatske — in potem so ga, redkega med najboljšimi, poklicali v Vrhovni štab. Skromen, kakršen je bil, o tem skoraj ni govoril — o njem so pripovedovali njegovi tovariši, partizani.

Potem je bil med začetniki Iskre, v skupini, ki nam je utrla pot v elektronske komunikacijske naprave; ko se je Iskra odločno usmerila na svetovno tržišče, je bil med prvimi, sledila so leta trdega dela, pionirskega dela pri izvozu elementov — zlasti skrb za kakovost in zanesljivost. Ko je Iskra slednjič, v sedemdesetih letih, začela z izvozom sistemov, je bil Bogdan med prvimi v skupini strokovnjakov za projekte.

Iskra je Bogdanu polnila skraj vse življenje, čeprav je prejel malokatero pohvalo in priznanje — saj jih tudi maral ni. Znal je dajati, ne prejemati, še manj jemati. Globoko je spoštoval svojo mater, s katero sta si bila življenjska sopotnika, po naših merilih več v hudem, kot v dobrem. Bogdan je meril drugače, čeprav v nešteti težavah, je imel — vsaj za nas — vselej le vedrino in šopec značilnega humorja.

Bogdan je bil nadvse pokončen človek. Nikdar se ni znal odreči tistemu, v kar je verjel. Življenje mu je povrnilo z marsikatero bridko krivico pa se ni vdal.

Mar ni značilno, da je bilo radioamaterstvo Bogdanov veliki konjiček — povezovanje prek vseh meja, ki si jih vsepovsod postavljamo ljudje, drugovanje z enako mislečimi po vsem svetu. Ko je slednjič zamenjal delo v Iskre za pokoj, s katero je v radioamaterstvu še enkrat obnovil sloves, ki se ga je držal v partizanih: zmagoval je na velikih tekmovanjih, med najboljšimi, noč za nočjo nízal tisočere zveze z vsem svetom. Pohiteti moram, nam je dejal — kot bi slutil. Že je naročil novo, zmogljivejšo opremo, s katero bi segel v še večje daljave, a ga je prehitel trenutek, ki mu ne ubeži nihče.

Tiho sklanjam glave v spoštovanju: zapustil nas je človek, vzornik in Iskraš, kakršni so redko posejani v življenju naroda.

Sodelavci

Velja si zapomniti!

Nov vozni red krožne vožnje
našega avtobusa Stegne —
Stegne v Ljubljani

Na temelju dosedanjih izkušenj in potreb potnikov — uporabnikov našega avtobusa za krožno vožnjo od Stegen do Stegen je Invest servis določil nov vozni red, ki ga v celoti objavljamo. Poglavitna razlika v primerjavi s starim voznim redom je, da avtobus odhaja, oz. prihaja natančno ČETRT URE PREJ Z VSAKE POSTAJE. Razlog za zgodnejše vožnje je v tem, da se vsi sestanki v naših organizacijah začenejo skoraj brez izjeme ob celih urah. Potniki za Stegne torej ne bodo več zamujali (oz. le nekaj minut), na PPC pa bodo prišli skoraj ob napovedanem času, oz. le nekaj minut prej.

Odhod iz Stegen

Postajališče		1	2	3	4	5
Stegne						
Postajališče:	1	8,25	9,25	10,25	11,25	12,25
	2	8,26	9,26	10,26	11,26	12,26
	3	8,27	9,27	10,27	11,27	12,27
	4	8,28	9,28	10,28	11,28	12,28
	1	2	3	4	5	
Sl. avto		8,29	9,29	10,29	11,29	12,29
Obč. Šiška		8,30	9,30	10,30	11,30	12,30
Savska c.		8,35	9,35	10,35	11,35	12,35
Šmartinska c.		8,36	9,36	10,36	11,36	12,36
Njegoševa c.		8,38	9,38	10,38	11,38	12,38
Kotnikova ul.		8,40	9,40	10,40	11,40	12,40
PPC Trg revolucije 3		8,45	9,45	10,45	11,45	12,45
Prešernova 1 (izpred						
gost. Lovec)		8,47	9,47	10,47	11,47	12,47
Obč. Šiška		8,51	9,51	10,51	11,51	12,51
Sl. avto		8,52	9,52	10,52	11,52	12,52
Stegne		9,00	10,00	11,00	12,00	13,00

Opomba:

- postajališče Šmartinska — avtobus ustavlja na postajališču mestnega prometa pred železniškim nadvozom
 - postajališče Njegoševa — avtobus ustavlja na postajališču mestnega prometa pred Polikliniko
 - postajališče Prešernova — avtobus ustavlja na stari Prešernovi 1 pred prodajalno »Delikatesa«
 - postajališče Tržaška 2 je ukinjeno, morebitni potniki vstopajo in izstopajo na postajališču Prešernova 1.
- Vozni red velja od 3. 1. 1985.

Invest servis

Črtica Polone Škrinjarjeve

Ivanka

Zbudila se je, še preden je zazvonila budilka. Zunaj je bila še trda tema, komaj pred dobro uro je zašel mesec. V sobi je bilo mrzlo, da se je zdrnila, ko je dvignila roki izpod odeje. Z desnico je obtipala lučko na omarici in pritisnila na stikalo. Zdaj se je soba zalesketala v mojni luči, po steni so zamigotale sence.

Pomela si je oči in se obrnila na levo stran postelje. Miha je še spal. Rdeča lička so se mu napihovala v brezskrbnem snu, drobni peščici sta gledali izpod razbrskanih rjuh.

»Malo ga bom še pustila,« je pomislila. »Pristavila bom mleko in mu pripravila obleko.«

Vstala je, navlekla nase obleko in se opotekla v kuhinjo. Bila je utrujena, čeprav je bilo šele jutro, zdelala jo je nočna izmena, v kateri je delala že peto leto, zdelal jo je otrok, ki je zanjo, štiridesetletno prišel na svet vsaj deset let prepozno. Saj ne da bi ga ne marala, le tako utrujena je bila iz dneva v dan od njegovega tekanja, čebljanja in nenehnega prebujanja v nočeh, ko bi rada počivala. Kadar je delala ponoči, je običajno prihajala sestra na večer in otroka spravila spat, čez noč je bil sam. Tistih noči se je najbolj bala. Ves čas je za strojem mislila samo nanj in iz ure v uro je bolj raztreseno prekladala težke zaboje s pločevino sem in tja. Letošnje leto so k sreči nočni šiti ukinili, le tu pa tam, kadar se je posebno mudilo, so jo še prosili, naj pride delat. Nikoli ni šla rada, a nikoli tudi ni upala reči ne. Bila je samohranilka, otroka je preživljala v glavnem sama, s svojo plačo in imela je stanovanje, majhno garsonjero od

podjetja, da se je čutila še bolj privezano na fabriko in delo.

»Miha, Miha! Vstani!« se je zadržala čez čas, ko ji je mleko že skoraj prekipelo in se je tudi ura na nočni omarici oglasila.

Miha se je samo malo zgani, nekaj zamrmral in spal naprej.

»Joj, ta otrok! Ob živce me bo spravil,« je zavpila na ves glas in nervozno stekla k otrokovi postelji. Potegnila je

odejo z njega in ga stresla kot zrelo hruško.

»Miha, ne bova ujela avtobusa... Slišiš?«

Otrok se je nakremžil, pomel očke in zavekal.

»Ne deri se, vse okrog boš zbudil in spet bo hudo.« Pobasala ga je okoli pasu kot mače in prinesla v kuhinjo.

Otrok se ji je zdaj z vso silo uprl v ramena in zavekal še glasneje. To jo je

še bolj razdražilo. Potlačila ga je na divan zraven njegovih cunj in sama še glasneje zavpila:

»Napravila se bova, slišiš! In nehaj se cmeriti, če ne...«

Miha je stisnil usta v šobo, nekajkrat zahlipal, nato pa spet zavpil...

»Ne... Neeee... Ne maram ven! Nočem v vrtec...«

Poskočila je k štedilniku, kjer se je smodilo mleko, brnila v Mihovega medvedka, ki je ležal na tleh in prišla za otrokove škorenjčke.

Ko je Miha zagledal škorenjčke, je vedel, da gre zares. Vedel je, da bo res moral ven iz tople hiše pa od mame tudi. Zavpil je, da se je kar obrnila.

»Zdaj te imam pa že zadosti, veš! Le čakaj...« Udarila ga je enkrat, dvakrat, ga obrnila, mu začela vleči čez glavo pulover in ga poskušala postaviti na noge. Pa ni šlo ne eno, ne drugo...

Bila je že vsa mokra po obrazu od nervoze, od otrokovih solz in svojih tudi.

Ura pa je šla neusmiljeno naprej...

»Daj no, Miha... Saj veš, da moraš... Jaz moram delati, da bova kupila avtomobilček, tak, velik, res...«

Otrok je za hip odnehal in jo nejevolno pogledal. Stegnil je ročici ob sebi in omagan zahlipal...

Postavila ga je na tla, mu potisnila na noge škorenjčke in ga porinila k vratom.

»Tako, zdaj pa čakaj,« je rekla in zletela v kopalnico. Namočila je obraz pod curek mrzle vode, jo nekaj zajela v dlani in pila v dolgih hlastnih požirkih.

Za zajtrk ni bilo več časa...

Zunaj, za okni se je začelo svetlikati. Nad Storžičem je bodla med oblake zarja, krvavo rdeča se je razlila po dolini spodaj, po sneženih travnikih ob Savi. Sneg se je zdaj zalesketal, zvezde so bledele, oddaljene in mrzle.

»Lepo jutro,« je zamrmrala, ko je stopila ven, na prag z otrokom. »No, le stopi, no...« ga je potiskala predse na pot in gledala v daljino, kjer je s postaje že odpeljal prvi delavski avtobus.

»Nič zato,« je rekla na glas in dvignila malega v naročje. »Bova pa drugega ujela!«

Otrok se je stisnil k nji, pritisnil lice ob njeno in šepnil:

»Kajne, mamica, jutri je pa sobota...«

Stisnila ga je še krepkeje k sebi in pospešila korak.

Da, res je bil petek, zadnji delovni dan v tednu...

Kapljica kot spomin

Na križpotju življenjskih črt
moje dlani
je padla bela snežinka.

V kristalih njenih se je ujel sončni žarek
kot podoba sanjskega sveta.

Odsev nešteti barv
v kristalih belih
spominja me na njen obraz,
ki nosim ga v srcu.

Topi se bela snežinka na moji dlani
zaradi toplote mojega srca.

Ugašajo žarki ujeti
in topijo se kristali beli.
Na moji dlani pa je ostala
drobna kapljica kot spomin
na lep trenutek nate.

Vladimir Polajnar: Zimska krajina.

Rekreacija 1985

Človek je dolžan biti zdrav

Piše: prof. Drago Ulaga

Tisočletja se je človek razvijal in ohranjal s fizičnim delom, napredek tehnike pa ga je rešil telesnega naprežanja in ga hkrati prikrajšal za tiste fiziološke dražljaje, brez katerih ni trdnega zdravja. Pojavljajo se nove bolezni, ki so posledica »hipokinetoze«, kakor imenujejo zdravniki telesno pešanje zaradi pomanjkanja gibanja.

Naši predniki so vsak dan veliko hodili, od zore do mraka so obdelovali zemljo in se potili, danes pa se vozimo in smo pri poklicnem delu gibalno le neznatno obremenjeni, živčno pa preveč. Prostega časa imamo več kakor kdajkoli poprej, vendar ga še ne znamo razumno izkoristiti.

Spričo tako usodne spremembe v načinu življenja je razumljivo, da nam je potrebna športna rekreacija.

Če ni naprežanja pri delu, si ga moramo omisliti pri športu. Ne pozabimo: Delo ohranja organe (srce, dihalna, mišice, možgane), brezdelje jih slabi. Tako si danes brez rekreacije ne moremo zamisliti zdravega načina življenja. Ne gre samo za izenačevalno gibalno dejavnost v obliki smučanja, izletništva, kolesarjenja, športnih iger itd., temveč tudi za razvedrilo, sprostitve, družabnost — skratka za bogatenje življenja.

Vse bolj se uveljavlja prepričanje, da je človek dolžan biti zdrav. Točneje povedano: prizadevati si mora, da ne bo bolehal po lastni krivdi. Zato je prav, da se tudi na tem področju izobražuje, kajti zdravje ni odvisno samo od telesnega utrjevanja, temveč tudi od pravilne prehrane, rednega počitka in predvsem od odklanjanja vsega, kar je zdravju škodljivo.

Športni režim v našem življenju pomeni manj bolniške, manj izdatkov za zdravljenje,

predvsem pa boljše počutje in več veselja do dela. Biti zdrav ni samo zasebni interes, temveč tudi družbeni. Da bi dobili delovni ljudje boljši odnos do rekreacije, se je uredništvo odločilo, da bo redno objavljalo strokovne prispevke, namenjene izobraževanju in osveščanju.

Novoletno srečanje športnikov

V torek, 18. decembra se je na že tradicionalnem novoletnem srečanju v prostorih hotela Lev zbralo približno 400 delav in delavcev Avtomatike, ki se aktivno vključujejo v različne športno-rekreativne dejavnosti, ki so organizirane na ravni delovne oz. temeljnih organizacij.

Občni zbor PD Iskra

Ljubitelji planin v Iskri obveščamo, da bo občni zbor Planinskega društva Iskra v sredo, 23. januarja ob 17. v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani, na Trgu revolucije 3, v prostorih restavracije.

Upravni odbor PD Iskra

RAZPIS

Iskra Kibernetika, Delovna skupnost Komerciala, Kranj

razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. Direktorja prodaje v Ljubljani

Pogoji:

- Visokošolska izobrazba tehniške ali ekonomske smeri
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj, znanje tujega jezika,
- obveznost pridobitve ZT registracije pri GZS
- pogoje določene z družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin.

OBJAVE

Iskra Kibernetika, Delovna skupnost Komerciala, Kranj.

1. VIŠJI KOMERCIALIST II. za prodajo elektromehanske in elektronske avtoelektrične opreme in opreme za merjenje v industriji.

Pogoji: Višješolska izobrazba elektroteh. smeri, 3 leta delovnih izkušenj, voziški izpit B kategorije, ustrezne osebnostne lastnosti za opravljanje komercialnih opravil.

2. VIŠJI KOMERCIALIST II. za prodajo mikročitalniške tehnike in industrijske optike.

Pogoji: Višješolska izobrazba elektroehniške ali strojne smeri, 3 leta delovnih izkušenj s področja komercialnih opravil in znanje nemškega ali angleškega jezika, ustrezne osebnostne lastnosti za opravljanje komercialnih opravil.

Navedena dela se opravljajo v Ljubljani.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili in opisi delovnih izkušenj pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Kibernetika, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

Gremo na Zasavsko goro

Planinsko društvo Iskra bo organiziralo v soboto, 19. januarja prvi letošnji planinski izlet in sicer na Zasavsko goro. Visoka je 849 m, z nje pa je prelep razgled — na Snežnik, Nanos, Julijce, Karavanke in Kamniške Alpe do Pece.

Zbrali se bomo ob 8.15 pod uro na ljubljanski železniški postaji. Ob 8.40 se bomo odpeljali z vlakom do Save, od tam pa je do vrha dve uri zmerne hoje. Udeležencem priporočamo, da vzamejo s seboj smučarske palice.

Izlet bo vodil Mile Žmitek.

Prijavite se pri Bredi Jančar, tel.: 572-331, int. 614.

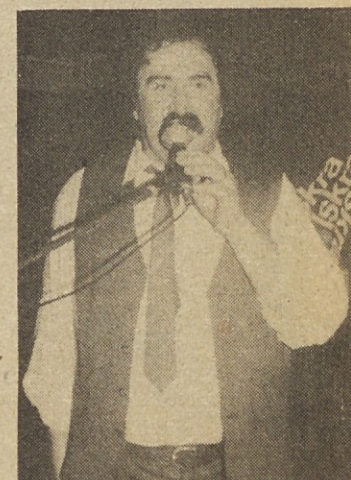
Športno rekreativna dejavnost ima v Avtomatiki že dolgoletno tradicijo. Od 1954. leta, ko je bila ustanovljena nogometna sekcija, so se v delovni organizaciji formirale druga za drugo namizno teniška, kegljaška, košarkarska, tekaška, sekcija za badminton itd. Poleg teh, ki iz leta v leto beležijo boljše rezultate, so se tudi ostali delavci aktivno udeleževali najprej športnih srečanj med temeljnimi in delovnimi organizacijami, kasneje pa tudi športnih iger na ravni SOZD. Prav na teh igrah smo v zadnjih nekaj letih dosegli lepe rezultate, saj smo se vedno uvrstili pri vrhu.

Vsi ti dosežki odražajo voljo posameznikov in delež vloženega, prostovoljnega dela neutrudnih delavcev in službe za družbeni standard, ki se je za omenjeno srečanje še posebno potrudila.

Poleg priznanj in pokalov, ki so bila podeljena za najboljše ekipe oz. posameznike v novoletnem košarkarskem turnirju, so delavci službe za družbeni standard ob podpori delavcev DO oz. TOZD pripravili bogat srečlov. Tako se je »športno bodrenje« za omizji nadaljevalo tudi pri odpiranju paketov.

Za zaključek še to: želja nas vseh je, da se dobra volja, razumevanje in tovarištvo naših športnikov v letošnjem letu prenese tudi v delovno okolje, v večjo povezanost vseh nas v Avtomatiki.

Š. D.

Neumorni Tone Kastelic: »Tokrat je zadela srečka številka...« (foto Š. D.)

a Iskra Iskra Kotiček za Iskraše Iskra Iskra Iskra Iskra

Z novo obliko v novo sprostitvev in smeh

Če odpiramo nove strani, namenjene družabnostim in razvedrilu, to nikakor ne zaradi tega, ker ne bi imeli dovolj drugih, zlasti gospodarskih vprašanj, ki bi jih kazalo obravnavati. Nasprotno in še več: za vse probleme imamo v našem glasilu prostora še premalo; zlasti zdaj, ko smo spremenili obliko našega lista.

Toda, prav vse bolj zapleten gospodarski položaj terja tudi vse bolj odkrite pristope; široke razgledanosti in poglobljenih človeških odnosov med nami. Zato se je pokazala potreba, da začnemo tudi v našem, sicer predvsem družbenopolitičnem in gospodarskem glasilu obravnavati vsa področja, ki zadevajo naše delovne ljudi, njihove družine, zanimanja in tudi zabave. Kajti samo celoviti ljudje ki so med seboj povezani z iskrenimi odnosi, bodo lahko reševali nelahke gospodarske in politične zadrege časa.

Kultura ima pri tem še prav posebno vlogo. Slovenci smo kot narod obstali vse dotlej v zgodovini predvsem zaradi vsoje kulture in to moramo ohranjati tudi še naprej. Zato je tudi v krogu industrijske družine, kot je naša Iskra, toliko bolj potrebno, da razvijamo posluh za kulturo, da razumemo svetovne in domače pojave v kulturi in, da tudi sami ustvarjalno delujemo — čeprav amatersko in zgolj ljubiteljsko.

Kulturni človek bo tudi laže reševal gospodarska vprašanja in še posebej bo laže deloval kot samoupravljalec-inovator.

Zato bodo vsi prispevki, ki bi jih vi s tega področja pošiljali uredništvu, več kot dragoceni.

Toda. Ne gre le za kulturo! Gre tudi za širše, za razvedrilo in telesno kulturo, za sprostitvev in naravi, v delu in v športu. Naši delavci so znani kot dobri športniki. Zato nam poročajte tudi o njih, o dogodkih, ki so za nas vse zanimivi. To bo spodbudilo morda še druge, ki so še zaspani.

Ponos je pomembni dejavnik vsakega delavca in tudi v športu lahko Iskraši zablistimo!

Sploh pravimo, da je zdrav duh v zdravem telesu. Šala in razvedrilo pa so še posebej izdelki bistrega duha — zato se radi nasmejte. To pomaga zdraviti marsikatero bolezen. Zdravniki so izračunali, da je veliko več naporov potrebnih, če se spaciš v jezi, kot če se sproščeno nasmejiš.

Torej — pokažimo drug drugemu prijazen, nasmejan obraz, ob katerem bo tudi resno delo še vedno resno, hkrati pa manj težko!

mak

Iskra Nasveti Iskra Iskra Is Moja družina & jaz

Pravo mesto za delo, hobije, učenje in igranje

Takšno mesto si lahko naredimo sami, če smo le malo spretni in, če imamo na primer Klip-Klap mizo z ustreznim orodjem.

Širine in globine plošče nameramo nismo določili, ker je glede na prostor in potrebo posameznika lahko zelo različna.

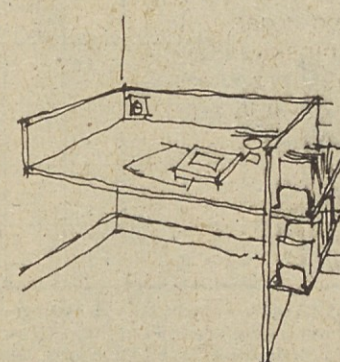
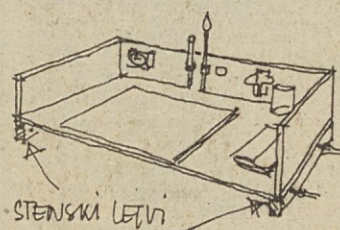
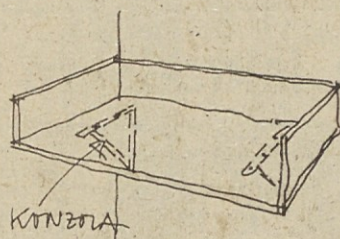
Konstrukcija je docela enostavna. Osnovna plošča naj bo debela najmanj 16 mm. Ploščo zaključite s tremi stranskimi stranicami, ki so visoke približno 20 cm in so iz enakega materiala kot osnovna plošča.

Glede na velikost in prostor ploščo fiksiramo na steno na različne načine. V prvi »risbi« je delovna miza »vgrajena v nišo.« Uporabljeni sta stenski letvi, pribiti v pod (v stenski vložek pa z vijakom).

Druga varianta nudi uporabo konzol, ki pa sta lahko tudi zložitivi, če je potrebno ploščo odstranjevati, oz. spuščati. Možno pa je uporabiti tudi spodnji nosilni sistem. To je lahko npr. tudi koza ali regal, ali pa podaljšana stranica z dodatnim programom, kot sta na primer v risbi dve polici, lahko pa je tudi tekstilna utensilija (z žepki), ali kaj drugega obešenega na tej stranici — nogi.

Preden najde polica svoje mesto, jo ustrezno obdelajte. Zaščitite jo s kakšnim lakom v intenzivnem barvnem tonu. In ne, da je takšno delovno mesto le funkcionalno, je tudi dekorativno.

maja

Minil je december, zvrstili so se vsi dobrodolni svetniki. Vi pa ste morda le ostali praznih rok. Tudi v januarju je lepo kaj dobiti. Ne čakajte na druge, kupite si sami nekaj, kar že dolgo potrebujete in si želite.

Recimo: univerzalni gospodinjski stroj, ki ga je bilo do nedavnega mogoče dobiti le v konsignacijskih prodajalnah in od drugih proizvajalcev. Ze nekaj časa pa jih proizvaja tudi naša Iskra pod nazivom: BRAUN MULTIPRACTIC — VEČNAMENSKI GOSPODINJSKI APARAT. Njegova najboljša lastnost je, da ni predrag (Približno stari milijon v letu 1984). Seveda pa se cena za vse artikole hitro spreminja in to na žalost le navzgor.

Stroj je sestavljen iz ohišja, ene same posode, univerzalnega noža in treh dodatnih diskov z nastavkom. Vsa živila obdelujemo, to je stepamo, mešamo, režemo, umešamo, samo v eni posodi in to z univerzalnim nožem. Z namestitvijo dodatnih diskov pa lahko ribamo, strgamo, ali režemo (na primer za pommes frites). Moč obdelave živil dosegamo s stikalom, ki ima tri stopnje.

Multipractic seseklja sadje, zelenjavo, hitro, enakomerno in brez dodatka tekočine. Stroj nam lepo seseklja tudi surovo, ali kuhano meso za polpete, čevapčiče, omake, tatarski biftek. Gospodinjski pomočnik sekla tudi orehe, lesnike, mandeljne, mak, čokolado in drobtine.

Z multipracticom pripravimo zelenjavne pireje, matevža, sadne kaše in namaze (na primer: jajčni, ali skutni namaz).

Majoneza, pripravljena v tem stroju je izredno trda. Pri pripravi uporabimo lahko celo cela jajca, ne le rumenjake, zato je poraba jajc manjša.

Tudi testo (krhko, kvašeno, vlečeno in testo za rezance) pripravimo v stroju v 1-3 minutah.

Količine, ki jih tako dobimo, niso velike (40-50 dag mase naenkrat), lahko pa postopek ponovimo 2-3 krat, ker je kratek in enostaven.

Multipractic je nepogrešljiv pri pripravi osvežilnih pijač iz surovega, ali kuhanega sadja, ali zelenjave. V posodo narežemo poljubno sadje, dodamo želeno količino sladkorja in ko se sadje v nekaj sekundah seseklja, dolijemo skozi nastavek na pokrovu mleko, ali vodo.

Posebej osvežilni pa so frappeji z ledom.

V posodo stresemo nekaj kock ledu, vključimo stikalo na II. — hitro obdelavo. Zdrobljenemu ledu dodamo sladkor in nato poljubno sadje. Ko smo dobili enakomerno gosto maso, dodamo med mešanjem še mleko. Pravilno pripravljen frappe je penast!

Multipractic opravi namesto gospodinje vsa tista težaška dela v kuhinji, kot pralni stroj pri negi perila. Vprašanje je le, če gospodinje znajo izvesti iz njega vse, kar je sposoben narediti. Prvi poskusi naj vas ne naredijo malodušne. Kot povsod tudi tu velja: Vaja dela mojstra! Se le po večkratni uporabi boste spoznale, da je Multipractic v vaši kuhinji nepogrešljiv.

Helena

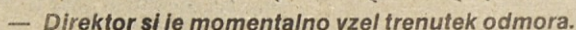
Nasvet za avtomobiliste

In to predvsem tiste, ki (še) nimajo svoje garaže kljub »zimskemu mrazu stoletja« in se temu ustrezno mučijo z jutranjim vžiganjem svojega pločevinastega prevoznika. Da bo težav z vžiganjem manj, poskusite z naslednjim: loputo za zrak na vplinjaču (čok) zvečer popolnoma zaprite (izvlecite čok), vlagi bo tako zaprt dostop in težav z vžiganjem bo zanesljivo manj. Za uspeh jamčijo lastne izkušnje! I. U.

nagradila. Da pa smo še vedno nadvse veseli lepega Iskrinega koledarja pa ni potrebno posebej poudarjati.

Iz hvaležnosti za vso pozornost želim vsem članom velikega podjetja SOZD Iskra: SREČNO NOVO LETO in še veliko nadaljnjih, novih delovnih uspehov.

Upokojenec Franc Stegnar
(strugar iz Kranja)

Kaže da bo letošnje leto zares prelomno in stabilizacijsko! Računalnik zagotavlja, da ne bo več prikazovanj in drugih čudežev.

Iskra Križanka Iskra Iskra Iskra Iskra Isl

— Odpri usta Henrik:
imaš moje dovolenie!

ISKRA	KDOR KAJ MARKIRA	ZDRAVIL- DO JEZE- TU LAGO MAGGIORE	ITALEC	FRANC. PISATELJ IN MARKIZ	TURČIJA	DEL KOLESAR- SKIF JIRKE	ORAJE
SLOV. PISATELJ (RUDOLF)							
PALESTI- NSKA BOGINJA VOJNE							
KANAD- SKI SMUČAR (KLEN)					GLABE- NIK SQSS		
IGRALEČ ANGELOV SKI LITIJ					TRPNIK V SLOVN; RITMIČNA GLASBA		

ISKRA	ČLAN VLADE	PUSTOL- OVŠČINA	PREBIVA- LEC SARDINI- JE	ČESKOJ JA	SLADKOV- RIBA OVOJ BUBE			PODSTA- VEK ZA KDVANJE	ANGL. FIZIK JANEZ NOVAK				
KLANJE POMOR										KRČJE OGLASA- NJE	SLOVAN KRILLO POSLOPIJA		
RUSKI PISATELJ (VSEVO- LOD)						PISMEŃI NALOG BANKI	NEON	MAKEDON M. IME IGOR DEKLEVA					DOMAČA SLADICA IZ TESTA
ŽCITNIK ZA ROKAN									TIRNICA			TOŃE PAYČEK IRIDIJ	
VELETOČ V PAKISTA- NU				MESTO V ASTURIJI SPANIJA Ž. IME					NORVEŠKI SLOVNI- ČAR AASEN	GLAV. M- EGIPTA KOD (MNOŽE.)			
NEMŠKI FILOZOČ (MAX)						TOVARNA V BITOLI	KRIK SLOV. PEŠNIK (IVAN)			ZNAK ZA MNOŽENE RIBIŠKA PRIPIRAVA			
VELIKA MORSKA RUBA					LASTNOST ČMERNAVE GA EDWARD KARDELJ							TITAN KOLAR ANTON	
ITAL. OPERNI DILIGENT (ALBERTO)						ČRTA KI SPAJA NOTNO ČRTOVJE						OČEJA	
RACMAN						NAGRAN OKRASN TRAK						NAJAV	

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehanično, avtomatiko in elemente — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23/1, telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica-Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.

Iskra